

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLA, CESTA PRO ŽIVOT

Zpracovaný podle RVP ZV

č. j.: DDSS-1114/2022

Účinnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Mgr. Miroslava Florianová, DT
ředitelka

razítko

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Vybavení školy	4
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3 Charakteristika žáka	5
2.4 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce	6
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.3 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	11
3.4 Začlenění průřezových témat	12
4. Učební plán	13
5. Učební osnovy	17
5.1 Jazyk a jazyková komunikace, Český jazyk	17
5.2 Jazyk a jazyková komunikace, Anglický jazyk	27
5.3 Jazyk a jazyková komunikace, Německý jazyk	32
5.4 Jazyk a jazyková komunikace, Seminář Anglického jazyka	35
5.5 Matematika a její aplikace, Matematika	38
5.6 Informatika, Informatika	45
5.7 Člověk a jeho svět, Prvouka	51
5.8 Člověk a jeho svět, Přírodověda	55
5.9 Člověk a jeho svět, Vlastivěda	59
5.10 Člověk a společnost, Dějepis	62
5.11 Člověk a společnost, Občanská výchova	67
5.12 Člověk a příroda, Fyzika	73
5.13 Člověk a příroda, Chemie	77
5.14 Člověk a příroda, Přírodopis	81
5.15 Člověk a příroda, Zeměpis	86
5.16 Umění a kultura, Hudební výchova	91
5.17 Umění a kultura, Výtvarná výchova	95
5.18 Člověk a zdraví, Výchova ke zdraví	100
5.19 Člověk a zdraví, Tělesná výchova	105
5.20 Člověk a svět práce, Pracovní činnosti	113
5.21 Průřezová témata, Sociální dovednosti	119
5.22 Průřezová témata, Výchova k porozumění	123
6. Hodnocení žáků	130

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu: Škola, cesta pro život

Předkladatel: Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Jihlava, Dělnická 1

Sídlo: Dělnická 1, 586 01 Jihlava
Základní škola má sídlo na adrese: Matky Boží 15, 586 01 Jihlava

IČ: 60545933
IZO: 110023048

Ředitelka: Mgr. Miroslava Florianová, DT
Telefon: 778 409 218

Zástupce pro školu: Mgr. Tomáš Honzárek
Telefon: 778 409 219

E-mail: info@ddssjihlava.cz, skola@ddssjihlava.cz

www stránky: www.ddssjihlava.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Miroslava Florianová, DT

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
Sídlo: Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana
Telefon: 257193111 – ústředna

Www stránky: www.msmt.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Jihlava, Dělnická 1 (dále jen domov) je příspěvkovou organizací přímo řízenou MŠMT ČR. Domov je zařízení pro děti (chlapce i dívky), kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova či uloženo předběžné opatření. Základní funkcí domova je náhradní výchovná péče, reedukace dětí s cílem jejich úspěšné integrace do standardní společnosti a zajištění plnění povinné školní docházky nebo přípravy na budoucí povolání. Domov zajišťuje dětem plné přímé zaopatření. Děti jsou do domova umisťovány prostřednictvím rozsudků soudů. Součástí domova je základní škola určená pouze pro děti, které jsou zde umístěny. Základní škola sídlí v budově odloučeného pracoviště, její kapacita je 37 žáků. Jedná se o školu úplnou s převahou žáků druhého stupně. Žáci jsou rozmístěni do čtyřech tříd s více ročníky. Výuku zabezpečují učitelé, zástupce ředitele pro školu a asistent/ti pedagoga. Hlavním úkolem školy je vzdělávání, výchova a všestranný rozvoj dětí s disharmonickým vývojem osobnosti s cílem posílit a upevnit jejich pozitivní charakterové vlastnosti a vzbudit u nich zájem o vzdělání, aby se dokázaly co nejlépe integrovat do společnosti. Zájmová a mimoškolní činnost je realizována ostatními pedagogickými pracovníky domova či externími pracovníky, kteří vedou zájmové kroužky.

2.1 Vybavení školy

Prostorové a materiální podmínky

Škola je umístěna v centru města na ulici Matky Boží. Jedná se o budovu o pěti podlažích. 1. až 3. podlaží využívá škola, 4. až 5. podlaží je vyhrazeno pro děti ze 4. rodinné skupiny. Budova školy je od centrální budovy na Dělnické 1 vzdálena zhruba 2 km. Žáci do školy docházejí za doprovodu asistentů pedagoga. Po ukončení dopolední výuky je zpět převádí učitelé. Ti také vykonávají dozor nad žáky ve školní jídelně v době oběda. Odpolední výuka probíhá převážně v prostorách centrální budovy. Po skončení vyučování předávají učitelé děti denním vychovatelům.

Ve škole jsou zřízeny 4 učebny – dvě ve 2. podlaží a dvě ve 3. podlaží. Třídy jsou vybaveny výškově nastavitelným školním nábytkem (každý žák má své pracovní místo), tabulí a didaktickými tabulemi pro výuku jednotlivých předmětů. K výuce Informatiky a práci s digitálními technologiemi slouží dětem počítače s připojením na internet, které jsou umístěné ve dvou třídách, tablety a další pomůcky. Dvě třídy jsou také vybaveny interaktivní tabulí, další dvě třídy televizorem. K výuce je dále k dispozici dataprojektor s promítacím plátnem. Škola je vybavena cvičnou kuchyňkou, dílnou pro výuku praktických činností a odpočinkovou místností. Domov nevlastní tělocvičnu pro výuku tělesné výchovy, ta proto probíhá v pronajatých vnitřních prostorech (tělocvična, sportovní hala) nebo na venkovním hřišti u ředitelství domova (Dělnická 1) či jinde – př. lyžařský výcvik, turistika. Pro výuku tělesné výchovy je škola vybavena různými druhy míčů, florbalovými hokejkami, bruslemi, běžkami včetně bot, lyžemi na sjezd včetně bot, koly, dresy, sportovními soupravami. Pro výuku výtvarné výchovy je k dispozici výtvarná dílna s keramickou pecí. Škola je vybavena učebnicemi, pracovními listy, slovníky pro výuku cizích jazyků a encyklopediemi. Žákům poskytuje veškeré pomůcky potřebné ke vzdělávání (sešity, učebnice, psací potřeby, papíry, pastelky, barvy apod.).

Ve 3. podlaží školy jsou umístěny 2 sborovny (jedna pro učitele a druhá pro zástupce ředitelky pro školu) a kabinet učebních a školních pomůcek. Každý učitel má svůj pracovní stůl, dále má k dispozici počítač, notebook, přenosný dataprojektor, multifunkční zařízení (tiskárna, kopírka, skener), interaktivní tabuli, fotoaparát a videokameru, kterých využívá k přípravě na vyučování, k činnostem souvisejícím s chodem školy a k samotnému vyučování. V centrální budově jsou učitelům k dispozici odborné publikace především z oblasti speciální pedagogiky. V případě potřeby (př. odpolední výuka) má škola k dispozici ještě jednu učebnu v centrální budově na Dělnické 1.

Podmínky pro bezpečné vzdělávání žáků

Režim školy je dán rozvrhem hodin. V době přestávek dozorují nad dětmi vždy dva učitelé (ve třídě na Dělnické jeden učitel), žáci mohou využívat všechny prostory školy s výjimkou cvičné kuchyňky a dílny, učebnu pro práci s počítačem mohou využít se souhlasem učitele. V době velké přestávky žáci dostávají svačinu a nápoj. Možnost napít se mají každou přestávku. Po výuce tělesné výchovy jsou žákům a učitelům k dispozici sprchy. Všichni žáci jsou seznámeni se svými právy, povinnostmi a pravidly BOZ a PO, po příchodu do domova ředitelkou, zástupci ředitelky a speciálním pedagogem – etopedem. S pravidly bezpečnosti při jednotlivých činnostech (dílna, cvičná kuchyňka, tělesná výchova, lyžařský výcvik apod.) jsou seznámeni před začátkem činnosti. Ve sborovně učitelů je lékárnička vybavená prostředky k poskytnutí první pomoci a k ošetření drobných úrazů. Učitelé jsou poučeni o postupu při vzniku úrazu, jsou proškoleni v poskytování první pomoci. Ve sborovně učitelů je také umístěna kniha úrazů, do které učitelé jednotlivé úrazy zapisují. V předepsaných intervalech probíhají revize el. přístrojů a spotřebičů. Ve škole je zakázáno kouření a požívání návykových látek.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Vzdělávání žáků zajišťuje zástupce ředitele pro školu, 6 učitelů a případně asistent/ti pedagoga. Předpokladem pro výkon práce učitele v naší škole je speciálně pedagogické vzdělání. Domov umožňuje a podporuje další vzdělávání učitelů formou školení a seminářů. Funkci výchovného poradce ve škole vykonává jeden z učitelů, který při zabezpečení dalšího vzdělávání žáků spolupracuje se speciálním pedagogem – etopedem a psychologem. Učitelé úzce spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky domova (vychovatelé, asistenti pedagoga), významným prvkem při výchově a vzdělávání dětí umístěných v domově je jednotné výchovné působení. V otázkách diagnostických a metodických učitelé spolupracují také s psychologem domova. Vzhledem k psychické i fyzické náročnosti pedagogické práce v tomto typu zařízení je velmi obtížné najít při obsazování volného pracovního místa plně kvalifikovaného člověka, který zároveň disponuje vhodnými osobnostními předpoklady.

2.3 Charakteristika žáka

Škola je součástí zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Nejčastějšími důvody soudního nařízení a následného umístění dítěte do našeho domova a školy jsou:

- dlouhodobé záškoláctví;
- toulky, útky z domova;

- slovní a fyzické napadení spolužáka;
- slovní a fyzické napadení učitele;
- šikana;
- páchání trestné činnosti (drobné krádeže v supermarketech, majetková trestná činnost, loupežná přepadení);
- zneužívání návykových látek (alkohol, marihuana, pervitin, heroin).

Všechny děti k nám umístěné mají diagnostikovanou poruchu chování. Dalšími nejčastějšími diagnózami jsou: specifická porucha učení, lehké mentální postižení, hyperaktivita, ADHD, agresivita, citová deprivace, zvýšená afektivní dráždivost, emoční labilita či jiná psychiatrická zátěž (např. sebepoškozování či závislost na návykových látkách).

Při výuce a vzdělávání dětí je třeba mít na paměti, že jsou to žáci, co „neobstáli v běžných školách“; jsou problémoví a nemají náhled na své chování; mají jiný žebříček hodnot než jejich vrstevníci; překračují „hranice“ správného a slušného chování, mnohdy i zákona; vzdělávání a školní docházku vnímají často negativně; chybí jim pozitivní zkušenost.

2.4 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Škola může být zapojena do projektu EU. Mezinárodní spolupráce není realizována.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči

Rodiče dětí jsou v pravidelných intervalech (každé čtvrtletí) informováni o hodnocení chování a prospěchu svého dítěte písemnou zprávou, kterou zpracovává speciální pedagog – etoped ve spolupráci s třídními učiteli. Dvakrát ve školním roce domov organizuje Den otevřených dveří, na který jsou zváni rodiče všech dětí. S většinou rodičů jsme také v kontaktu telefonickým. V případě nenadálé situace (úraz, nemoc, útěk apod.) jsou rodiče telefonicky nebo písemně informováni sociální pracovníci. S rodiči vycházejících žáků projednáváme výběr učebních oborů, možnost přechodného ubytování mimo zařízení, poskytujeme jim metodickou i praktickou pomoc při zajišťování dalšího vzdělávání dětí. I přes snahu o prohloubení spolupráce s rodiči dětí se však poměrně často setkáváme s jejich nezájmem

Spolupráce s jinými subjekty

Intenzivně spolupracujeme s příslušnými OSPOD, sociálními kurátory jednotlivých dětí, pediatrem, pedopsychiatrem a školskými poradenskými zařízeními.

Spolupracujeme se školami zaměřenými na přípravu pedagogů a sociálních pracovníků na vykonávání stáží a odborných praxí studentů. Se SVOŠ sociální v Jihlavě se jedná již o dlouhodobou spolupráci na projektu Partnerství.

Dále spolupracujeme s různými subjekty při naplňování výchovně vzdělávacích cílů – exkurze, besedy, soutěže, kulturní a sportovní akce v rámci vyučování.

Při domově pracuje školská rada, která se skládá ze tří členů – zástupce určený zřizovatelem, zástupce rodičů a zletilých žáků, zástupce pedagogického sboru.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Motivační název školního vzdělávacího programu „Škola, cesta pro život“ vychází ze vzdělávacího záměru školy – připravit žáky co nejlépe na integraci do společnosti, umožnit zkušenost pozitivních prožitků spojených se vzděláváním a uvědomit si nezbytnost vzdělávání, naučit je porozumět školnímu životu, orientovat se v základních životních situacích a účelně je řešit.

3.1 Zaměření školy

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzhledem k dispozicím našich žáků je prvotním cílem navození takové situace, aby byl žák schopen se výuky zúčastnit. Učitel musí porozumět projevům dětí, které vyplývají z traumatických zážitků a z jejich celkového dosavadního vývoje (pocity strachu a zlosti, nedůvěra, rezignace, deprese, sebepodceňování, agresivita, nerespektování autorit, neochota spolupracovat, obtížné navazování kontaktů, dlouhodobé záškoláctví apod.). Vytvoření vztahu důvěry mezi učitelem a žákem, aktivní naslouchání jeho potřebám, srozumitelnost, jasné formulace a vymezení „mantinelů“, je pro žáka vnitřní jistotou a pomáhá mu rozvíjet schopnost adekvátně zvládat životní situace a aktivně hledat řešení. S přihlédnutím k úrovni psychosociálního vývoje žáka má učitel možnost přizpůsobit mu obsah, tempo, metody a formy práce, aby došlo k podpoře žákova sebevědomí, získal pozitivní prožitek ze školní práce a motivaci pro další učení.

Základními principy, které jsou východiskem pro úspěšné naplňování cílů vzdělávání jsou:

Učitel

- ✓ je flexibilní, osobně interesovaný a ochotný naslouchat
- ✓ věří v žákův úspěch, povzbuzuje a motivuje ho
- ✓ respektuje soukromí žáka, nezklame jeho důvěru
- ✓ podílí se na vytváření pro žáka srozumitelného a přehledného prostředí
- ✓ poskytuje žákovi zpětnou vazbu
- ✓ pomáhá žákovi v situacích, které to vyžadují
- ✓ hledá a oceňuje žákovy silné stránky
- ✓ úzce spolupracuje s ostatními učiteli a zaměstnanci domova, dodržuje zásadu jednotného výchovného působení

Žák

- ✓ vnímá a respektuje učitele jako osobnost, která se mu snaží pomoci
- ✓ je alespoň minimálně motivovaný pro školní práci

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Kompetence k učení - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> ○ klademe důraz na práci s textem, vyhledávání informací a čtení s porozuměním ○ učíme žáky pochopit, propojit a využít získané informace ○ rozvíjíme komunikační dovednosti, umění spolupracovat, využíváme

	<p>vhodných učebnic, učebních textů a učebních pomůcek</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ povzbuzujeme a motivujeme žáky ve školní činnosti ○ podněcujeme aktivitu a tvořivost žáků ○ posilujeme sebedůvěru žáků, využíváme sebehodnocení ○ vedeme žáky k umění poznat a navrhnout své potřeby ○ využíváme osobního příkladu ○ respektujeme individuální schopnosti a potřeby žáků ○ klademe důraz na smysluplné učení – praktické příklady, využití v životě
<p>Kompetence k řešení problému</p> <p>- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedeme žáky k dovednosti rozpoznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat jeho řešení ○ učíme žáky využívat osvědčené postupy řešení, vlastní zkušenosti, obhájit svůj způsob řešení a ověřovat jeho správnost ○ rozvíjíme volní vlastnosti – nenechat se odradit nezdarem, vytrvalost ○ učíme žáky umění požádat o pomoc a radu a přijímat důsledky svých rozhodnutí ○ učíme žáky, jak problémům předcházet ○ podporujeme týmovou práci
<p>Kompetence komunikativní</p> <p>- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozvíjíme komunikační dovednosti v českém i cizím jazyce ○ vedeme žáky k účinné a kultivované komunikaci, k souvislému a výstižnému vyjadřování ○ učíme žáky prezentovat výsledky vlastní práce ○ podporujeme toleranci, ohleduplnosti a respektování názoru ostatních ○ podporujeme zapojování se do diskuse a učíme žáky vhodně argumentovat a obhájit svůj názor ○ učíme žáky porozumět a vhodně používat neverbální komunikaci
<p>Kompetence sociální a personální</p> <p>- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a ostatních</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ vytváříme jasně daná a srozumitelná pravidla ○ vedeme žáky ke spolupráci, práci v týmu, podílení se na vytváření týmových pravidel, jejich dodržování a přijímání různých rolí ○ podporujeme ohleduplnost a respekt k činnosti jiných lidí ○ učíme žáky znát a respektovat etické

	<p>normy a pravidla chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vedeme žáky k sociálnímu citění ○ podporujeme koedukaci, soužití a spolupráci národnostních menšin a žáků s různým druhem postižení či znevýhodnění ○ soustavně sledujeme a korigujeme skupinové vztahy ○ rozvíjíme dobré vztahy mezi učiteli a žáky
<p>Kompetence občanské</p> <p>- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedeme žáky k sebeúctě a k respektování postojů ostatních ○ vedeme žáky k uvědomění si svých práv a k plnění povinností ○ učíme žáky vhodně projevovat své emoce a porozumět svým prožitkům ○ podporujeme citové vazby k rodině ○ vedeme žáky rozpoznávání rizikových situací, aktivní ochraně svého fyzického a duševního zdraví ○ netolerujeme projevy rasismu a xenofobie ○ vyhledáváme a postihujeme prvky šikany a zneužívání psychotropních látek ○ učíme žáky účinně poskytnout pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví ○ zapojujeme žáky do kulturních a sportovních aktivit ○ učíme žáky dodržovat základní požadavky na ochranu životního prostředí
<p>Kompetence pracovní</p> <p>- pomáhat žákům rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ učíme žáky orientovat se v nabídce různých profesí – výběr povolání ○ připravujeme žáky na reálný život ○ vedeme žáky k poznání a uvědomění si svých reálných možností a schopností ○ umožňujeme žákům pozitivní prožívání při vytváření vlastních výrobků ○ vyžadujeme dodržování pravidel BOZP a plnění povinností
<p>Kompetence digitální</p> <p>- připravovat žáky na bezpečné využívání digitálních technologií v běžném životě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ klademe důraz na správné a bezpečné používání digitálních zařízení ○ vedeme žáky k tomu, aby uměly vyhodnotit, které technologické postupy a způsoby pro jakou činnost využít ○ učíme žáky správně se zorientovat v digitálním světě ○ motivujeme žáky ke smysluplnému využívání digitálních technologií ○ rozvíjíme u žáků kritické myšlení

	<ul style="list-style-type: none"> ○ učíme žáky pracovat s různými digitálními zařízeními a digitálním obsahem v různých formátech ○ podporujeme žáky ve volbě takových pracovních postupů, které usnadní a zkvalitní jejich práci ○ povzbuzujeme žáky k práci s novými technologiemi ○ vedeme žáky k uvědomění, že digitální svět není anonymní a je třeba dodržovat etické zásady ○ respektujeme vzdělávací potřeby, individuální zvláštnosti a osobnostní dispozice jednotlivých žáků ○ při používání digitálních technologií jdeme žákům osobním příkladem
--	---

3.2 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpurných opatření.

Škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka a maximálně využívá jeho vzdělávacího potenciálu s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Na základě přiznaných podpurných opatření pedagog volí a přizpůsobuje vhodné vzdělávací strategie.

Na zabezpečení vzdělávacích potřeb žáků s přiznanými podpurnými opatřeními se podílí školní poradenské pracoviště naší školy. To je tvořeno výchovným poradcem, psychologem a speciálním pedagogem.

Výchovný poradce je zodpovědný za naplňování a vyhodnocování plánů pedagogické podpory (dále PLPP) v rámci 1. stupně podpurného opatření a za metodické vedení učitelů při jeho zpracování.

Psycholog je pověřený spoluprací se školským poradenským zařízením (př. objednávání žáků na vyšetření). Je zodpovědný za evidenci a naplňování jednotlivých doporučení, informovaných souhlasů, metodicky vede učitele při zpracování a naplňování individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP) a eviduje kompenzační pomůcky.

Speciální pedagog vede předměty speciálně pedagogické péče, zajišťuje pedagogickou intervenci v rámci školy a školského zařízení, účastní se výuky při úpravě organizace vzdělávání a zajišťuje péči o nadané žáky.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit vhodné metody a formy práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností aj. Jeho vyhodnocení probíhá 2x ročně.

IVP tvoří na základě doporučení školského poradenského zařízení třídní učitel nebo učitel konkrétního vzdělávacího oboru (předmětu) ve spolupráci s psychologem a školským poradenským zařízením. Je vypracován nejpozději do 1 měsíce od doručení doporučení ze školského poradenského zařízení do školy,

má písemnou podobu, v průběhu školního roku může být doplňován a upravován dle potřeby, je 1x ročně vyhodnocován.

V případě podpůrného opatření pro žáka s LMP, od třetího stupně podpory, spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů, je pro žáka vytvořen IVP. Pro jeho tvorbu je využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů stanovená v RVP ZV pro jednotlivé vzdělávací obory. Tyto očekávané výstupy jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

U žáků s přiznaným podpůrným opatřením týkající se úpravy obsahu a výstupů ze vzdělávání může být, prostřednictvím IVP, nahrazena část vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo může dojít k nahrazení celého vzdělávacího obsahu daného vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáka. V tomto případě dojde i ke změně minimální časové dotace pro určitý vzdělávací obor (oblast). Upravený učební plán bude přílohou IVP. Tato opatření se vztahuje i na žáky s jiným než mentálním postižením, pokud jeho vhodnost vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Základní obecné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v naší škole jsou:

- spolupracovat s psychologem, psychiatrem, speciálním pedagogem, popř. jinými zdravotnickými zařízeními a lékaři (neurolog, logoped, PPP, SPC apod.);
- udržovat vysokou míru vzdělanosti všech pedagogů v oblasti péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťovat pravidelné interní vzdělávání pedagogů v rámci pedagogických rad a porad;
- vhodně organizovat výuku, respektovat nároky žáka se speciálními vzdělávacími potřebami na uspořádání pracovního místa příp. třídy, zařazovat relaxační aktivity;
- respektovat zdravotní stav žáků, jejich individuální potřeby a osobnostní zvláštnosti;
- využívat speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky;
- zohledňovat druh, stupeň a míru vzdělávacích potřeb žáka při hodnocení;
- po skončení adaptačního období (měsíc po nástupu dítěte) zpracovat program rozvoje osobnosti dítěte;
- motivovat žáky k dosahování osobního maxima, zaznamenávat jejich pokroky a úspěchy a dávat jim dostatek pozitivních zpětných vazeb.

3.3 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována speciálním pedagogem. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, se speciálním pedagogem, psychologem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Speciální pedagog zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.4 Začlenění průřezových témat

Vzhledem ke specifickým podmínkám vzdělávání v naší škole (etopedické zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, přijímání a propouštění žáků v průběhu celého školního roku, příchody žáků do různých ročníků a z různých základních škol, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami) jsme pro začlenění průřezových témat do vzdělávání zvolili formu zařazení dvou povinných vyučovacích předmětů:

Ve vyučovacím předmětu Sociální dovednosti je začleněno průřezové téma osobnostní a sociální výchova. Vyučovací předmět Sociální dovednosti je zařazen do výchovy a vzdělávání žáků od 1. do 9. ročníku. Volením vhodných vyučovacích metod a forem práce usilujeme o pozitivní vývoj osobnosti žáka, učíme ho poznávat a korigovat své emoce a chování, navazovat mezilidské vztahy, účinně komunikovat a spolupracovat; rozlišovat a orientovat se v rizikových a problémových situacích a umět takové situace zvládat s ohledem na ochranu svého duševního a tělesného zdraví, i zdraví ostatních. Vedeme žáky k osvojení si dovednosti sebehodnocení a hodnocení spolužáků, respektovat názor a dílo druhého, požádat o pomoc a také ji poskytnout; určit si cíle a přijímat opatření, které povedou k jejich dosažení.

K realizaci využíváme především prostředků využívajících práci ve skupinách, např. skupinové kruhy, projekty, dramatizace.

Do vyučovacích předmětů Výchova k porozumění jsou začleněna průřezová témata: výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova. V tomto vyučovacím předmětu se zaměřujeme na to, aby žák poznával kulturu jiných národů, citlivě reagoval na odlišnou mentalitu žáků z různých etnických menšin, přijímal sám sebe jako součást společnosti, vnímal Evropu a svět v širších souvislostech (multikulturalita, sociální a rasové problémy, ochrana životního prostředí aj.), získal dovednost prezentovat výsledky své činnosti. K realizaci využíváme mimo jiné besedy, projekty, přípravu kulturního programu na Dny otevřených dveří.

4. UČEBNÍ PLÁN

Do naší základní školy přijímáme zpravidla žáky 2. stupně. Ve výjimečných případech je do domova umístěn žák 1. stupně (zpravidla do 4. nebo 5. ročníku).

4.1 Učební plán pro žáky základní školy - podle RVP ZV

1. stupeň

Vzdělávací oblasti/ vzdělávací obory (předměty)	1.	2.	3.	4.	5.	Časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace						44
Český jazyk a literatura	7	7	7	7	7	35 ^{2D}
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace						22
Matematika	5	5	4	4	4	22 ^{2D}
Informatika						2
Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět						13
Prvouka	1	2	2	0	0	5 ^{2D}
Přírodověda	0	0	0	2	2	4
Vlastivěda	0	0	0	2	2	4
Umění a kultura						12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
Člověk a zdraví						10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce						8
Pracovní činnosti	1	1	2	2	2	8 ^{3D}
Další povinné vyučovací předměty						7
Sociální dovednosti ^{PT}	1	1	1	1	1	5 ^{5D}
Výchova k porozumění ^{PT}	0	1	1	0	0	2 ^{2D}
Časová dotace v ročníku	20	22	24	26	26	
Celková časová dotace						118 ^{16D}

^D Disponibilní časová dotace

^{PT} Průřezová témata

- **Poznámky k učebnímu plánu (1. stupeň, RVP ZV)**

Disponibilní časová dotace je využita následovně:

- 2 hod. pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Český jazyk a literatura;
- 2 hod. pro vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, vzdělávací obor Matematika;
- 2 hod. pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, vzdělávací obor Prvouka;
- 3 hod. pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce, vzdělávací obor Pracovní činnosti;
- 5 hod. pro další povinný vyučovací předmět Sociální dovednosti;
- 2 hod. pro další povinný vyučovací předmět Výchova k porozumění.

2. stupeň

Vzdělávací oblasti/ vzdělávací obory (předměty)	6.	7.	8.	9.	Časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace					36
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16 ^{1D}
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Seminář Anglického jazyka X Německý jazyk	2	2	2	2	8 ^{2D}
Matematika a její aplikace					16
Matematika	4	4	4	4	16 ^{1D}
Informatika					4
Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost					10
Dějepis	1	1	2	2	6
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Člověk a příroda					21
Fyzika	1	1	1	0	3 ^{1D}
Chemie	0	0	1	1	2
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	2	8
Umění a kultura					10
Hudební výchova	1	1	0	0	2
Výtvarná výchova	2	2	2	2	8 ^{1D}
Člověk a zdraví					12
Výchova ke zdraví	1	1	1	1	4 ^{2D}
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce					5
Pracovní činnosti	1	1	1	2	5 ^{2D}
Další povinné vyučovací předměty					8
Sociální dovednosti ^{PT}	1	1	1	1	4 ^{4D}
Výchova k porozumění ^{PT}	1	1	1	1	4 ^{4D}
Časová dotace v ročníku	30	30	31	31	
Celková časová dotace					122^{18D}

^D Disponibilní časová dotace

^{PT} Průřezová témata

- **Poznámky k učebnímu plánu (2. stupeň, RVP ZV)**

Disponibilní časová dotace je využita následovně:

- 1 hod. pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Český jazyk a literatura;
- 2 hod. pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Seminář Anglického jazyka (2 skupiny) nebo Německého jazyka (1 skupina);
- 1 hod. pro vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, vzdělávací obor Matematika;
- 1 hod. pro vzdělávací oblast Člověk a příroda, vzdělávací obor Fyzika;
- 1 hod. pro vzdělávací oblast Umění a kultura, vzdělávací obor Výtvarná výchova;
- 2 hod. pro vzdělávací oblast Člověk a zdraví, vzdělávací obor Výchova ke zdraví;
- 2 hod. pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce, vzdělávací obor Pracovní činnosti;
- 4 hod. pro další povinný vyučovací předmět Sociální dovednosti;
- 4 hod. pro další povinný vyučovací předmět Výchova k porozumění.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1	Vzdělávací oblast: Vzdělávací obor (předmět):	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a literatura
-----	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je tvořen třemi složkami: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova, které se ve výuce vzájemně prolínají. Jejich cílem je zejména rozvoj komunikačních kompetencí a pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Dále pak pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého nástroje pro celoživotní vzdělávání.

V komunikační a slohové výchově žák získává komunikační dovednosti, učí se pracovat s textem a rozvíjí vlastní tvořivost.

V Jazykové výchově se žák učí spisovně a srozumitelně vyjadřovat.

V Literární výchově žák získávají a rozvíjí čtenářské návyky a dovednosti, které mohou ovlivnit jeho postoje.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 37 hodin týdně na 1. stupni a 16 hodin týdně na 2. stupni, vyučuje se ve všech ročnících. Na obou stupních jsme posílili časovou dotaci pro vyučovací předmět z disponibilní časové dotace (na 1. stupni o 2 hodiny, na 2. stupni o 1 hodinu).

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v počítačové učebně a v terénu (př. v knihovně).

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k uplatňování a vzájemnému propojování naučených pravopisných pravidel; ke srozumitelné komunikaci a formulaci myšlenek a postojů; ke čtení textu s porozuměním a vyhledávání informací
- využívá vhodné učebnice a učební texty, motivuje žáka

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k vyhledávání a odstraňování pravopisných chyb v textu; učí ho kriticky zhodnotit obsah textu svého i spolužáka
- pomáhá hledat řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáka k výstižnému a souvislému ústnímu i písemnému projevu; k vyjádření vlastního názoru; naslouchání ostatním; vhodné reakci a zapojení se do diskuse

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci ve skupině; k vytváření a dodržování úmluv a pravidel; k obhájení názoru a respektování názorů spolužáků
- vede žáka ke slušnému chování; k poskytnutí rady a pomoci; k požádání o pomoc

Kompetence občanské

- vede žáka ke správnému užívání českého jazyka; k uvědomění si vlivu cizích jazyků (slova přejetá)

Kompetence pracovní

- vede žáka k plánování činnosti; k vedení sešitu a plnění zadaných úkolů

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	
Očekávané výstupy		
Žák:		
ČJL-3-1-01 - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čtení s porozuměním - čtení naukových a populárních textů s důrazem na techniku čtení - věcné čtení (vyhledávání klíčových slov, základních informací)	1.-3.
ČJL-3-1-02 - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		
ČJL-3-1-03 - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- komunikační pravidla - praktické a věcné naslouchání (reagování na slyšené) - zdvořilostní obraty	1.-3.
ČJL-3-1-04 - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- správné používání slovního přízvuku a vhodné intonace	
ČJL-3-1-05 - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	1.-3.
ČJL-3-1-06 - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- členění jazykového projevu s využitím mimiky a gest	
ČJL-3-1-07 - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- souvislý jazykový projev - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování	1.-3.
ČJL-3-1-11 - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- komunikace s pomocí obrazového materiálu	

ČJL-3-1-08 - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	1.-3.
ČJL-3-1-09 - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- technika psaní - formální úprava textu - automatizace psacího pohybu - kontrola a odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	1.-3.
ČJL-3-3-04 - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- dramatizace - vlastní výtvarný doprovod literárního textu - volná reprodukce čteného nebo slyšeného textu	1.-3.
ČJL-3-1-10 - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, vypravování; jednoduché tiskopisy	2.-3.
ČJL-3-2-01 - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- hláskosloví, stavba slov, nauka o slově - abeceda, párové souhlásky	2.-3.
ČJL-3-2-02 - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- slova jednoznačná, mnohoznačná - antonyma, synonyma, homonyma - stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)	2.-3.
ČJL-3-2-03 - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- slova a pojmy, význam slov - vybrané slovní druhy	2.-3.
ČJL-3-2-04 - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		
ČJL-3-2-06 - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta jednoduchá a souvětí - spojky a jejich funkce - spojovací výrazy	2.-3.
ČJL-3-2-07 - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací, práci) - jazykové prostředky	2.-3.

<p>ČJL-3-2-08 - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - velká písmena na začátku věty - psaní ú, ů - slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - slovo, slabika, hláska, písmeno - samohláska, souhláska, dvojhlaska - psaní a výslovnost slabik měkkých a tvrdých - souhlásky obojetné - vyjmenovaná slova - rod, číslo a pád podstatných jmen - pádové otázky - osoba, číslo a čas sloves - seznámení s časováním - pravopis jednoduchých typů vlastních jmen - znělé a neznělé souhlásky uprostřed a na konci slov 	2.-3.
<p>ČJL-3-3-01 - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce textu - přednes básně - rozpočítadla a říkanky 	2.-3.
<p>ČJL-3-3-02 - vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - líčení atmosféry příběhu 	2.-3.
<p>ČJL-3-2-05 - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p>	<ul style="list-style-type: none"> - souvislý mluvený projev - význam slov - rod, číslo a pád podstatných jmen - pádové otázky - osoba, číslo a čas sloves 	3.
<p>ČJL-3-3-03 - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základy poezie (rým, sloka, báseň, přednes) - základy prózy (pohádka, povídka) 	3.
<p>ČJL-5-1-01 - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čtení s porozuměním textu (odpovědi na kontrolní otázky, přečtení textu) 	4.-5.
<p>ČJL-5-1-02 - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik plynulého čtení, intonace - věcné čtení – vyhledávání informací, tvoření jednoduchých výpisků 	
<p>ČJL-5-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání 	

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	s porozuměním, zaznamenání slyšeného	4.-5.
ČJL-5-1-04 - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- tvoření doplňujících otázek ke sdělení	
ČJL-5-1-05 - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- technika mluveného projevu (dýchání, výslovnost) - komunikační žánry a komunikační pravidla – modelové situace	4.-5.
ČJL-5-1-07 - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- nonverbální projevy (mimika, gesta)	
ČJL-5-1-08 - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- spisovná a nespisovná výslovnost, nářečí (příklady)	
ČJL-5-1-06 - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- ověřování informací z více zdrojů	4.-5.
ČJL-5-1-09 - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- žánry písemného projevu (adresa, pozdrav, blahopřání, zpráva, pozvánka, inzerát, dopis, popis – osoby, předmětu, činnosti)	4.-5.
ČJL-5-1-10 - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- vyplňování tiskopisů (dotazník, podací lístek, ...) - osnova (co chci říci?) - vypravování	
ČJL-5-2-01 - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- synonyma, antonyma, homonyma - slova jednoznačná a mnohoznačná	4.-5.
ČJL-5-2-02 - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) - slova příbuzná	4.-5.
ČJL-5-2-03 - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve stejném mluveném projevu	- slovní druhy – určování, rozdělení - rod podstatných jmen - koncovky podstatných a přídavných jmen - pádové otázky - časování sloves	4.-5.
ČJL-5-2-05 - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplně základní skladební dvojici	- větné členy (podmět, přísudek), nevyjádřený podmět	4.-5.

označuje základ věty	- shoda podmětu s přísudkem	
ČJL-5-2-09 - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		
ČJL-5-2-06 - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá - souvětí - tvoření jednoduchých vět a souvětí	4.-5.
ČJL-5-2-07 - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojky, spojení vět v souvětí	
ČJL-5-2-08 - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- pravopisná cvičení, doplňovačky - vyjmenovaná slova	4.-5.
ČJL-5-3-01 - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- zážitkové čtení - naslouchání - ilustrace, dramatizace	4.-5.
ČJL-5-3-02 - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- čtení a naslouchání s porozuměním - tvořivé psaní	4.-5.
ČJL-5-3-03 - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- literární druhy a žánry (říkanka, hádanka, rozpočítadlo, báseň, pohádka, bajka, povídka,...)	4.-5
ČJL-5-2-04 - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		
ČJL-5-3-04 - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- literární pojmy (spisovatel, básník, kniha, časopis, verš, rým, herec, režisér,...)	4.-5.
I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	- definuje zvuky, vizualizované úlohy	4.-5.
I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- režim dne, etapy života jedince	4.-5.
I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- modelové situace z běžného života, diskuse o nich	4.-5.
I-5-3-01 - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- rodokmen, struktura – organizační systém	4.-5.
ČJL-9-2-08 - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a	- český jazyk a jeho útvary (spisovné, nespisovné,	6.

obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	nářečí)	
ČJL-9-3-06 - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- literární druhy a žánry (poezie, próza, drama, komedie, ...) - představitelé různých literárních žánrů	6.
ČJL-9-2-02 - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady pro tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- stavba a význam slova - homonyma, antonyma, synonyma - obohacování slovní zásoby, tvoření slov	6.-7.
ČJL-9-2-01 - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- zvuková stránka jazyka (výslovnost, přízvuk, intonace) - čtení textu	6.-7.
ČJL-9-2-05 - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- pořádek slov ve větě, stavba věty - druhy vět podle postoje mluvčího - přímá a nepřímá řeč	6.-7.
ČJL-9-1-04 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- technika mluveného projevu - formální a neformální styl komunikace	6.-9.
ČJL-9-1-05 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- spisovná a nespisovná čeština - slohová cvičení - aktivní naslouchání	6.-9.
ČJL-9-1-06 - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- prostředky nonverbálního projevu - odpovědi na otázky - mluvený projev a jeho pravidla	6.-9.
ČJL-9-1-07 - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- pravidla komunikace se zaměřením na dialog a diskusi - tvorba a dodržování pravidel - řízená komunikace	6.-9.
ČJL-9-1-08 - využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- práce s textem – výpisky, výtah, referát - čtení s porozuměním - zpracování a přednes referátu	6.-9

ČJL-9-1-09 - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- vertikální a horizontální členění textu - žádost, pozvánka, strukturovaný životopis, ...	6.-9.
ČJL-9-1-10 - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- písemná projev – popis (činnosti, osoby, prostředí), charakteristika, výklad, úvaha	6.-9.
ČJL-9-2-04 - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- slovní druhy - mluvnické tvary a významy slov - projev mluvený a psaný	6.-9
ČJL-9-2-07 - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- koncovky podstatných a přídavných jmen - pravopisná cvičení - stavba textu	6.-9
ČJL-9-3-04 - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- námět a téma - osnova textu - tvořivé psaní - vlastní ilustrace k textu	6.-9.
I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- práce s informačními zdroji, interpretace získaných dat, rozlišování reality od fikce	6.-9.
-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vyhodnotí a najde chybu v návodu, popisu pracovního postupu, posloupnosti, vytvoří správný postup	6.-9.
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- práce s různými informačními zdroji (wikipedie, encyklopedie)	6.-9.
ČJL-9-3-07 - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- staroslověnské písemnictví - česky psaná středověká literatura - renesance, humanismus, baroko v českých zemích a ve světě (představitelé)	7.
ČJL-9-1-01 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými	- věcné čtení textu a jeho rozbor - informační zdroje (encyklopedie, internet, literatura, ...)	7.-9.

informačními zdroji		
ČJL-9-2-03 - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- orientace ve slovnících a jazykových příručkách	7.-9.
ČJL-9-2-08 - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- skupiny jazyků - slovanské jazyky	8.-9
ČJL-9-2-06 - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- větné členy - věta hlavní, věta vedlejší - spojení vět	8.-9
ČJL-9-1-02 - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- čtení textu s porozuměním - naslouchání mluvenému projevu - komunikační styly	8.-9
ČJL-9-1-03 - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- čerpání informací z různých zdrojů (noviny, televize, rádio, internet), jejich vyhodnocování a ověřování - vyjadřování postoje ke sdělovanému	8.-9.
ČJL-9-3-07 - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- literární směry od Národního obrození do současnosti - světová literatura - nejvýznamnější představitelé	8.-9.
ČJL-9-3-01 - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- čtení textu s porozuměním a jeho interpretace – hlavní myšlenka, struktura) - dramatizace	8.-9
ČJL-9-3-03 - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- ústní a písemná reflexe četby, filmu, uměleckého díla - kritika literárního, filmového díla - ilustrace	8.-9
ČJL-9-3-02 - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- ukázky autorských stylů	8.-9
ČJL-9-3-05 - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- druhy literatury (umělecká, naučná, faktu, časopisy aj.)	8.-9
ČJL-9-3-08 - porovnává různá ztvárnění téhož	- kniha vs. film (čtenářský a divácký zážitek)	8.-9

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování		
ČJL-9-3-09 - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- internet, CD-ROM, encyklopedie - návštěva a orientace v knihovně	8.-9

5.2   Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Anglický jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu klademe důraz na utváření komunikačních dovedností žáka zaměřených především na schopnost domluvit se anglickým jazykem v běžných situacích, rozumět přiměřeně obtížnému mluvenému a psanému projevu.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 9 hodin týdně na 1. stupni (vyučuje se od 3. ročníku) a 12 hodin týdně na 2. stupni.

Výuka probíhá většinou ve třídách, žáci jsou rozděleni do skupin podle úrovně dosažených vědomostí a dovedností.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k pochopení, že je důležité ovládat základní komunikaci v cizím jazyce (uplatnění na trhu práce)
- zapojuje do výuky pro žáka zajímavé formy činností a zajímavá témata
- ponechá žáku dostatek času na osvojení učiva

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k osvojení si řešení jednoduchých problémových situací v cizím jazyce; k vyhledávání výrazů ve slovnících; opsání výrazu slovem stejného nebo podobného významu
- snaží se o motivující prostředí, aby se žák nebál používat cizí jazyk

Kompetence komunikativní

- vede žáka k porozumění jednoduchému sdělení v cizím jazyce; užívání cizího jazyka při výuce; ke spolupráci ve dvojicích při nácviku komunikace

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k poskytnutí pomoci a rady; k podpoře spolužáků

Kompetence občanské

- umožní žáku vytvořit si představu o způsobu života a zvycích v cizojazyčných zemích

Kompetence pracovní

- vede žáka k osvojení si dovednosti orientovat se a účelně používat slovníky; k vedení zápisů v sešitech, k vedení slovníčku

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	
Očekávané výstupy		
Žák:		
CJ-3-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- slovní zásoba - základní fráze, sdělení, otázky a pokyny - jednoduché říkanky a písničky	3.
CJ-3-1-02 - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- základní výslovností návyky - komunikace pomocí návodných kreseb a obrázků - základy konverzace	3.
CJ-3-1-03 - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- grafická podoba jazyka (odlišný pravopis) - vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov - anglická abeceda	3.
CJ-3-1-04 - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- zvuková podoba jazyka - poslech - jednoduché říkanky a písničky	3.
CJ-3-1-05 - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- práce s pracovními listy, přiřazování slov a slovních spojení - nácvik čtení	3.
CJ-3-1-06 - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- opis anglického textu - práce s pracovními listy	3.
CJ-5-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- slovní zásoba – doplňování, procvičování - jednoduché fráze - jednoduchá sdělení (pozdrav, žádost, blahopřání, dopis z prázdnin, žádost)	4.-5.
CJ-5-1-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozšiřování slovní zásoby pomocí časopisů, obrázků, pexesa, výukových CD, filmů, písní, ... - překlad čteného a slyšeného	4.-5.

<p>CJ-5-1-03 - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu, zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>		
<p>CJ-5-2-01 - zapojuje se do jednoduchých rozhovorů</p>	<p>- aktivní využívání slovní zásoby z tématických okruhů v různých komunikačních situacích - praktický nácvik komunikace v modelových situacích na připravené téma i improvizace - tvoření jednoduchých otázek (tázací zájmena) - tvoření krátkých a dlouhých odpovědí</p>	<p>4.-5.</p>
<p>CJ-5-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>		
<p>CJ-5-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>		
<p>CJ-5-3-01 - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>- čtení textu s porozuměním - čtení textu s důrazem na výslovnost a intonaci - přízvuk ve slově - význam slov v kontextu textu - orientace a vyhledávání ve slovníku</p>	<p>4.-5.</p>
<p>CJ-5-3-02 - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>		
<p>CJ-5-4-01 - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>- osobní zájmena - sloveso to be, to have - pořadí slov ve větě – tvoření jednoduchých vět - základní gramatické struktury a typy vět - tématické okruhy: domov, členové rodiny, číslovky, barvy, volný čas, zájmy, sporty, lidské tělo, zvířata, věci kolem nás aj.</p>	<p>4.-5.</p>
<p>CJ-5-4-02 - vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>- praktický nácvik vyplňování formulářů, základní slovní zásoba</p>	<p>4.-5.</p>
<p>I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p>	<p>- definuje zvuky, vizualizované úlohy</p>	<p>4.-5.</p>
<p>I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p>	<p>- režim dne, etapy života jedince</p>	<p>4.-5.</p>

<p>I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p>	<p>- modelové situace z běžného života, diskuse o nich</p>	<p>4.-5.</p>
<p>I-5-3-01 - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p>	<p>- rodokmen, struktura – organizační systém</p>	<p>4.-5.</p>
<p>CJ-9-1-01 - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou – li pronášeny pomalu a zřetelně</p>	<p>- rozšiřování slovní zásoby pomocí výukových CD, DVD - procvičování jednoduchých poslechových textu ve dvojicích či ve skupině - ovládá pravopis slov a osvojuje si slovní zásobu</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>- čtení textu s důrazem na výslovnost a intonaci - přízvuk ve slově - čtení textu s porozuměním</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-2-01 - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p>	<p>- modelové situace – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva, přání, prosba, poděkování, rozloučení, ...</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-2-02 - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p>	<p>- rozvíjí základní komunikaci (praktický nácvik komunikace v modelových situacích)</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-2-03 - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>- rozvoj ústní komunikace – popis, vyprávění, rozhovor, tématické okruhy: kultura, sport, rodina, domov, škola, aj.</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-3-01 - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<p>- vyhledání a odvození nových slov v textu - čtení s porozuměním - práce se slovníkem – orientace, vyhledávání - překlad textu (časopis, noviny)</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>- rozšiřování slovní zásoby (časopisy, internet, katalogy, letáky, noviny) - vyhledání nových slov v daném textu</p>	<p>6.-9.</p>

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>CJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>	<p>- zapíše základní údaje o sobě (životopis, formulář)</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>- pořadí slov ve větě – tvoření jednoduchých vět - tématické okruhy: domov, členové rodiny, číslovky, barvy, volný čas, zájmy, sporty, lidské tělo, zvířata, nákupy a móda, příroda a město, realie zemí aj.</p>	<p>6.-9.</p>
<p>CJ-9-4-03 - reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>- pořadí slov ve větě – tvoření jednoduchých vět - tématické okruhy: domov, členové rodiny, číslovky, barvy, volný čas, zájmy, sporty, lidské tělo, zvířata, věci kolem nás aj.</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p>	<p>- práce s informačními zdroji, interpretace získaných dat, rozlišování reality od fikce</p>	<p>6.-9.</p>
<p>-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	<p>- vyhodnotí a najde chybu v návodu, popisu pracovního postupu, posloupnosti, vytvoří správný postup</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>- práce s různými informačními zdroji (wikipedie, encyklopedie)</p>	<p>6.-9.</p>

5.3   Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Německý jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu klademe důraz na seznámení žáka s německým jazykem a na utváření komunikačních dovedností žáka zaměřených především na schopnosti domluvit se na základní úrovni v běžných situacích a porozumět přiměřeně obtížnému mluvenému a psanému projevu.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni (v 6. - 9. ročníku). Výuka probíhá s jednou skupinou žáků. Jeho časová dotace je 8 hodin týdně z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídě, případně v terénu (přírodě, městě apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k pochopení, že je důležité ovládat základní komunikaci v cizím jazyce (uplatnění na trhu práce)
- zapojuje do výuky pro žáka zajímavé formy činností a zajímavá témata
- ponechá žákovi dostatek času na seznámení se s učivem a jeho osvojení

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k osvojení si řešení jednoduchých problémových situací v cizím jazyce; k vyhledávání výrazů ve slovnících; opsání výrazu slovem stejného nebo podobného významu
- snaží se o motivující prostředí, aby se žák nebál používat cizí jazyk

Kompetence komunikativní

- vede žáka k porozumění jednoduchému sdělení v cizím jazyce; užívání cizího jazyka při výuce; ke spolupráci ve dvojicích při nácviku komunikace

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k poskytnutí pomoci a rady; k podpoře spolužáků

Kompetence občanské

- umožní žákovi vytvořit si představu o způsobu života a zvycích v cizojazyčných zemích

Kompetence pracovní

- vede žáka k osvojení si dovednosti orientovat se a účelně používat slovníky; k vedení zápisů v sešitech, k vedení slovníčku

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace (Další cizí jazyk)	Německý jazyk	
Očekávané výstupy		
Žák:		
DCJ-9-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- modelové situace – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva, přání, prosba, poděkování, rozloučení, ...	6.-9.
DCJ-9-2-01 - se zapojí do jednoduchých rozhovorů		
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- videoprojekce, časopisy, návodné obrázky - společenské fráze	6.-9.
DCJ-9-1-03 - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- poslech s porozuměním	6.-9.
DCJ-9-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- tématické okruhy: číslovky, čas (den, měsíc, roční období), barvy, tělo, rodina, škola, volný čas, potraviny, oblečení, bydlení, nakupování, zeměpisné údaje, příroda, aj.	6.-9.
DCJ-9-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- vyplnění jednoduchých formulářů	
DCJ-9-3-01 - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- slovní zásoba - princip pravopisu slov, tvoření slov, slova složená, příbuzná	6.-9.
DCJ-9-3-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- čtení textu - tvoření vět – pořádek slov ve větě - tvoření otázky, tázací zájmena - zápor ve větě	
DCJ-9-3-03 - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou	- čtení textu s porozuměním - vyhledávání informací - práce se slovníkem – orientace, vyhledávání	6.-9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

informaci		
DCJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- vyplnění jednoduchých formulářů	6.-9.
DCJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- základní gramatické struktury a typy vět - využití slovní zásoby z tématických okruhů při tvoření krátkých textů	6.-9.
DCJ-9-4-03 - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- práce s informačními zdroji, interpretace získaných dat, rozlišování reality od fikce	6.-9.
I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vyhodnotí a najde chybu v návodu, popisu pracovního postupu, posloupnosti, vytvoří správný postup	6.-9.
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- práce s různými informačními zdroji (wikipedie, encyklopedie)	6.-9.

5.4	Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
	Vzdělávací obor (předmět):	Seminář Anglického jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět byl zařazen pro žáky, kteří vzhledem ke svému individuálním možnostem nebudou vzděláváni v Německém jazyce. Důraz je kladen na upevňování a rozvoj získaných znalostí a dovedností v oblasti Anglického jazyka, rozvoj komunikačních dovedností, poznávání anglicky mluvících zemí a propojení anglického jazyka s dalšími vzdělávacími obory. Posílí schopnost žáka domluvit se anglickým jazykem v běžných situacích.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni a má časovou dotaci 8 hodin týdně (využita disponibilní časová dotace)

Výuka probíhá většinou ve třídách, žáci jsou rozděleni do skupin podle úrovně dosažených vědomostí a dovedností.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k pochopení, že je důležité ovládat základní komunikaci v cizím jazyce
- zapojuje do výuky pro žáka zajímavé formy činností a zajímavá témata
- upevňuje a prohlubuje získané vědomosti

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k osvojení si řešení jednoduchých problémových situací v cizím jazyce
- snaží se o motivující prostředí, aby se žák nebál používat cizí jazyk

Kompetence komunikativní

- vede žáka k porozumění jednoduchému sdělení v cizím jazyce; užívání cizího jazyka při výuce; ke spolupráci ve dvojicích při nácviku komunikace

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k poskytnutí pomoci a rady; k podpoře spolužáků

Kompetence občanské

- umožní žáku vytvořit si představu o způsobu života a zvycích v cizojazyčných zemích

Kompetence pracovní

- vede žáka k osvojení si dovednosti orientovat se a účelně používat slovníky; k vedení zápisů v sešitech, k vedení slovníčku

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Seminář Anglického jazyka	
Očekávané výstupy Žák:		
DCJ-9-1-03 - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozšiřování slovní zásoby pomocí výukových CD, DVD - procvičování jednoduchých poslechových textů ve dvojicích či ve skupině	6.-9.
DCJ-9-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a pečlivou výslovností a reaguje na ně	- modelové situace- oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva, přání, prosba, poděkování, rozloučení	6.-9.
DCJ-9-2-01 - se zapojuje do jednoduchých rozhovorů		
DCJ-9-1-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- videoprojekce, časopisy, návodné obrázky - společenské fráze	6.-9.
DCJ-9-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- tematické okruhy: číslovky, čas (den, měsíc, roční období), barvy, tělo, rodina, škola, volný čas, potraviny, oblečení, bydlení, nakupování, zeměpisné údaje, příroda a jiné	6.-9.
DCJ-9-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- rozvoj ústní komunikace – popis, vyprávění, rozhovor	
DCJ-9-3-01 - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- slovní zásoba - princip pravopisu slov - čtení textu	6.-9.
DCJ-9-3-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- tvoření vět (pořádek slov ve větě) - čtení s porozuměním	
DCJ-9-3-03 - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm	- čtení textu s porozuměním - vyhledávání informací - práce se slovníkem	6.-9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

požadovanou informaci		
DCJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- vyplnění jednoduchých formulářů - životopis	6.-9.
DCJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- základní gramatické struktury a typy vět - využití slovní zásoby z tematických okruhů při tvoření krátkých textů	6.-9.
DCJ-9-4-03 - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- práce s informačními zdroji, interpretace získaných dat, rozlišování reality od fikce	6.-9.
I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vyhodnotí a najde chybu v návodu, popisu pracovního postupu, posloupnosti, vytvoří správný postup	6.-9.
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- práce s různými informačními zdroji (wikipedie, encyklopedie)	6.-9.

5.5	Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
	Vzdělávací obor (předmět):	Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je tvořen čtyřmi tematickými okruhy: Čísla a početní operace (Číslo a proměnná), Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Cílem vyučovacího předmětu je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

V okruhu Čísla a početní operace (1. stupeň), Číslo a proměnná (2. stupeň) si žáci osvojují dovednost provádět operace, propojit je s reálným životem a porozumí, proč jsou operace prováděny určitým postupem.

V okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty si žáci uvědomí změny a závislosti známých jevů, učí se pracovat s tabulkami a grafy.

V okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a učí se řešit problémy vycházející z běžných situací.

Okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy prolíná všemi ostatními okruhy, posiluje logické myšlení žáka a jeho schopnost řešit problémové situace běžného života.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 25 hodin týdně na 1. stupni a 16 hodin týdně na 2. stupni, vyučuje se ve všech ročnících. Na obou stupních jsme posílili časovou dotaci pro vyučovací předmět z disponibilní časové dotace (na 1. stupni o 5 hodin, na 2. stupni o 1 hodinu).

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k logickému myšlení; osvojování si matematických termínů, znaků a symbolů; ke správnému používání pomůcek (kalkulátor, potřeby na rýsování);
- zařazuje vhodné úkoly a početní operace přiměřené individuálním schopnostem žáka; zařazuje praktické úkoly, které může žák uplatnit v běžném životě; dbá na dostatečné procvičení početních operací

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k řešení praktických úkolů; k hledání variant řešení; k volbě správného postupu; k samostatnému řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vede žáka k používání matematického jazyka a symboliky; k porozumění odborným termínům a jejich používání; k osvojení si dovednosti orientovat se, využívat a tvořit jednoduché statistické tabulky a grafy

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k věcné argumentaci a diskusi; k utváření pozitivní atmosféry při řešení úkolů a problémů; ke vzájemné pomoci při plnění úkolů

Kompetence občanské

- vede žáka k respektování jiného názoru; k dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- vede žáka k zodpovědnému plnění úkolů; k dodržování zásad bezpečnosti při rýsování
- motivuje žáka k dokončení úkolu; nabízí netradiční úkoly

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	
Očekávané výstupy		
Žák:		
M-3-1-01 - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- přirozená čísla - sčítání a odčítání čísel do 20 s přechodem přes desítku - používání čísel k vyjmenování počtu a pořadí porovnání čísel a vytváření souboru s daným počtem prvků	1.-2.
M-3-1-03 - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- číselná řada, číselná osa (teploměr)	1.-3.
M-3-2-01 - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- jednotky času	1.-3.
M-3-2-02 - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- slovní úlohy	1.-3.
M-3-1-02 - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zápis čísel v desítkové a stovkové soustavě - čtení a porovnávání čísel (větší, menší, rovnost)	2.-3.
M-3-1-04 - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání čísel s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání desítek - sčítání a odčítání	2.-3.
M-3-1-05 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	jednociferných a dvojciferných čísel - násobení a dělení (1-10)	

M-3-2-03 - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- jednoduché diagramy a tabulky	2.-3.
M-3-3-01 - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- základní útvary v rovině (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník)	2.-3.
M-3-3-03 - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel válec) - pojmy vrchol, stěna, hrana - modelování z různých materiálů	
M-3-3-02 - porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- porovnání, přenášení a měření úseček - porovnání velikosti útvaru	2.-3.
M-5-1-01 - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- vlastnosti početních operací s čísly	4.-5.
M-5-1-02 - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- procvičování početních operací (sčítání, odčítání, násobení, dělení)	4.-5.
M-5-1-03 - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhlování přirozených čísel	4.-5.
M-5-1-04 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- písemné algoritmy početních operací - praktické slovní úlohy	4.-5.
M-5-2-01 - vyhledává, sbírá a třídí data	- závislosti a jejich vlastnosti	4.-5.
M-5-2-02 - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky a jízdní řády	4.-5.
M-5-1-05 - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	4.-5.
M-5-1-06 - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel		
M-5-1-07 - přečte zápis desetinného čísla a		

vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty		
M-5-1-08 - porozumí významu znaku „ – „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose		
M-5-3-01 - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- jednotky délky (převody) - základní rovinné útvary (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník, n-úhelník) - nácvik pracovního postupu a používání vhodných pomůcek (pravítko, kružítko)	4.-5.
M-5-3-02 - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- délka úsečky - obvod obrazce (využití znalosti početních operací)	4.-5.
M-5-3-03 - sestrojí rovnoběžky a kolmice	- vzájemná poloha dvou přímk v rovině	4.-5.
M-5-3-04 - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel)	4.-5.
M-5-3-05 - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- orientace ve čtvercové síti - osově souměrné útvary	
M-5-4-01 - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy s využitím prostorové představivosti - číselné a obrázkové řady, magické čtverce - netradiční úkoly	4.-5.
I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	- rozliší geometrické útvary, barvy a tvary - rozvrh hodin, kalendář, diář, určování času	4.-5.
I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	- schémata, tabulky, grafy, symboly, kódy	4.-5.
I-5-3-02 - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- prospěchová tabulka - seznamy a záznamy dat	4.-5.

<p>M-9-1-01 - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - celá čísla - racionální čísla - desetinná čísla - znázornění čísel na číselné ose 	6.
<p>M-9-1-03 - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prvočíslo - znaky a kritéria dělitelnosti - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel 	6.
<p>M-9-3-02 - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - příklady rovinných útvarů (přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, ...) 	6.
<p>M-9-3-03 - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - druhy úhlů, vzájemná poloha přímek v rovině - používání úhloměru 	6.
<p>M-9-1-04 - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vztah desetinného čísla, zlomku a procenta - početní úpravy se zlomky - poměr - procenta 	6.-7.
<p>M-9-3-08 - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - středová souměrnost - shodnost a podobnost 	6.-7.
<p>M-9-1-09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - řešení reálných slovních úkolů z praxe 	6.-9.
<p>M-9-1-02 - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výpočty elementárních příkladů - zaokrouhlování - odhad s danou přesností - využití kalkulátoru u složitějších početních operací 	6.-9.
<p>M-9-1-07 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - algebraické výrazy - zápis slovních úloh s využitím lineárních rovnic - úpravy algebraických výrazů (vzorce, vytýkání) 	6.-9.

M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary	- konstrukce rovinných útvarů, rýsování	6.-9.
M-9-3-01 - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- matematická symbolika - Pythagorova věta	6.-9.
I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	- vyhledá a uloží data do počítače - práce s grafy - vytváření schémat v odpovídajícím programu a porovnávání s ostatními	6.-9.
I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vyhodnotí a najde chybu v návodu, popisu pracovního postupu, posloupnosti - vytvoří správný postup	6.-9.
M-9-1-05 - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	- poměr, úměra - trojčlenka - měřítko plánů a map	7.
M-9-2-03 - určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	- přímá a nepřímá úměrnost	7.
M-9-1-06 - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- procenta, procentová část - slovní úlohy	7.-8.
M-9-1-08 - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- lineární rovnice - úrokování - soustavy rovnic o dvou neznámých	7.-9.
M-9-3-05 - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- osa úsečky, osa úhlu - Thaletova věta	7.-8.
M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- rozlišení prostorových útvarů (kvádr, krychle, jehlan, hranol, kužel, koule) - vlastnosti těles	7.-8.
M-9-2-02 - porovnává soubory dat	- aritmetický průměr - základy statistiky	7.-9.
M-9-2-04	- tvoření tabulek a grafů	

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		7.-9.
M-9-2-01 - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		
M-9-3-04 - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- vzorce pro obvod a obsah rovinných útvarů (kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník)	7.-9.
M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- vzorce pro výpočet objemu a povrchu těles	7.-9.
M-9-1-01 - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- druhá mocnina a odmocnina	7.-9.
M-9-3-11 - načrtne a sestrojí síť základních těles	- síť základních těles - obraz tělesa v rovině (náčrty a rýsování)	8.-9
M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
M-9-2-05 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- příklady závislosti z praktického života - funkce (shrnutí)	8.-9.
M-9-3-13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- početní a konstrukční geometrie	8.-9.
M-9-3-07 - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- věty SSS, SÚS, ÚSÚ	8.-9.
M-9-4-01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	- početní hlavolamy a hříčky	8.-9.
M-9-4-02 - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- vytváření prostorových modelů	8.-9.

5.6   Vzdělávací oblast: **Informatika**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Informatika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je dosažení základní úrovně informační gramotnosti u žáků, jako nezbytného předpokladu uplatnění pro další učení, vyhledávání a zpracování potřebných informací. Dovednosti, které žák získá ve vyučovacím předmětu dále využívá ve všech vzdělávacích oblastech.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně na 1. stupni (4. a 5. ročník) a 4 hodiny týdně na 2. stupni (6. - 9. ročník).

Výuka probíhá ve třídách vybavených počítači, s využitím i jiných digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k práci s informacemi (jejich vyhledávání, porovnávání, třídění a ověřování)

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k pochopení daného problému; ke zvolení vhodného způsobu pro jeho vyřešení; k volbě vhodného programu; k prezentaci výsledků své práce
- učí žáka využívat získaných vědomostí a dovedností při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- vede žáka k vhodné argumentaci a komunikaci se spolužáky; k dodržování pravidel a zásad písemného projevu při psaní na počítači; k využívání komunikačních prostředků; k používání odborné terminologie

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci; k akceptování názorů druhých; z vytváření pozitivních vztahů při společné práci; k účinnému sebehodnocení a hodnocení spolužáka
- usiluje o rozvíjení sebedůvěry žáka při prezentaci své práce před spolužáky

Kompetence občanské

- vede žáka k zodpovědnému přístupu k práci; k vytváření vlastního názoru na základě potřebných informací; k uvědomění si autorských práv

Kompetence pracovní

- vede žáka k bezpečnému používání informačních technologií; k dodržování daných pravidel
- pomáhá mu orientovat se v novém prostředí

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Informatika	Informatika	
Očekávané výstupy		
Žák:		
Data, informace, modelování		
I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat (Vv, Čj, Aj, M, Pří, VI)	- geometrické útvary, tvary, barvy,.. - zvuky – rozlišení - vizualizované úlohy – obrázkové grafy, hledání cest - rozvrh hodin - určování času – kalendář, diář - telefonní čísla	4.-5.
I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji (Čj, Aj, Tv, Pří, VI)	- grafický záznam denního režimu - struktura volného času - etapy v životě jedince	4.-5.
I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu (Tv, M)	- schémata, tabulky, grafy, modely - morseovka, piktogramy, symboly a kódy	4.-5.
Algoritmizace a programování		
I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (Hv)	- posloupnost s využitím obrázkových prvků, značek, symbolů či textu	4.-5.
I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (Čj, Aj)	- modelové situace z běžného života a diskuse o nich	4.-5.
I-5-2-03 - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy (Hv)	- úkoly dle pokynů - pohybové hry (př. Kuba řekl) - vojenské povely - roboti a stavebnice	4.-5.
I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého	- kreslení podle instrukcí - pohyb podle instrukcí	4.-5.

postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (Pč)	(lidský robot) - školní robot	
Informační systémy		
I-5-3-01 - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi (Čj, Aj, M, Pří)	- struktura organizace (stát, DDŠ,...) - rodokmen	4.-5.
I-5-3-02 - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data (M)	- internet – vyhledávání a ověřování informací - prospěchová tabulka - tabulka pro záznamy (počasí, růst rostlin,...) - nákup potravin, ceny	4.-5.
Digitální technologie		
I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého druhu (Vv, Tv)	- správný postup při zapnutí a vypnutí zařízení - bezpečné zacházení s digitálními zařízeními - orientace v základních programech a aplikacích – najít, spustit, ovládat	4.-5.
I-5-4-02 - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- pravidla bezpečného používání digitálních technologií - části digitálních zařízení pro běžného uživatele – HW, SW a jejich údržba	4.-5.
I-5-4-03 - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- ovládání – zapnutí, vypnutí, přihlášení do sítě, odhlášení	
Data, informace, modelování		
I-9-1-01 - získává z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (Čj, Aj, Nj, Ov, Ch)	- práce s informačními zdroji - interpretace získaných dat - rozlišování reality od fikce	6.-9.
I-9-1-02 - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- vytváření vlastního kódovacího jazyka – kombinací barev, znaků, čísel, symbolů, razítek	6.-9.
I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho	- vyhledávání a ukládání dat do počítače - práce s grafy	6.-9.

<p>řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p><i>(M, PŘ, Ch, Z, Tv)</i></p>	<p>- vytváření schémat (v odpovídajícím programu) a jejich porovnávání s ostatními</p>	
<p>I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p> <p><i>(Čj, Aj, Nj, M)</i></p>	<p>- vyhodnocování informací - - hledání chyb v návodu, v popisu pracovního postupu, v posloupnosti - vytváření správných postupů</p>	<p>6.-9.</p>
Algoritmizace a programování		
<p>I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p>	<p>- práce s textovým souborem podle zadaných instrukcí</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p><i>(Pč)</i></p>	<p>- práce s textovým souborem podle zadaných instrukcí - práce s roboty</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p><i>(Pč, Tv)</i></p>	<p>- činnosti dle pracovního postupu, návodu - aktivity s využitím stavebnic, videonávodu</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p><i>(Pč, F)</i></p>	<p>- práce s elektronickou stavebnicí Správné zapojení elektrozařízení a jeho spárování s ostatními digitálními přístroji - práce s návody, hledání chybných kroků Vytváření obrázků podle souřadnic</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví</p>	<p>- příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - různé algoritmy vedoucí ke stejnému cíli</p>	<p>6.-9.</p>

v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (Hv)		
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (Čj, Aj, Nj, Př, Z)	- práce s různými informačními zdroji	6.-9.
Informační systémy		
I-9-3-01 - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů (Vv)	- orientace v informačních systémech školy (nástěnka, žákovská knížka, sociální sítě) - navrhuje vlastní informační systémy pro třídu nebo školu	6.-9.
I-9-3-02 - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat (M, D, Z)	- vytváření tabulek dle daných kritérií - používání funkcí pro automatizaci dat	6.-9.
I-9-3-03 - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat (M, D, Z)	- práce s daty v tabulce a grafu a jejich využití v běžném životě	6.-9.
I-9-3-04 - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- porovnávání vytvořených tabulek, zhodnocení funkčnosti - úprava tabulek	6.-9.
Digitální technologie		
I-9-4-01 - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	- základní části počítačové sestavy - operační systémy a jejich základní funkce - instalace aplikací - orientace v nových digitálních technologiích	6.-9.

<p>I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos (Vv)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - soubor, složka, zástupce, adresářová cesta - seznámení s formáty souborů - vzhled pracovní plochy, osobní nastavení 	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky (Hv, Ov, D, VZ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fungování sítě (klient, server, IP adresa, switch) - web, jeho fungování, webová stránka a server - vyhledávač, prohlížeč, odkaz, url, cloud a jejich charakteristické znaky 	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače (Tv)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praktické ukázky postupů při řešení problémů s ICT (stav baterie, aktualizace, výpadek sítě) 	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení (Ov, VZ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce s daty, zabezpečení dat před zneužitím - ochrana dat před zničením - sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování sociálních sítí 	<p>6.-9.</p>

5.7	Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
	Vzdělávací obor (předmět):	Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je tvořen všemi tématickými okruhy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Cílem vyučovacího předmětu je vybavit žáka základy pro specializovanější výuku ve vyučovacích předmětech Občanská výchova, Dějepis, Přírodopis, Zeměpis a Výchova k porozumění.

V okruhu Místo, kde žijeme se žák učí poznávat nejbližší vztahy, chápat organizaci života v různých společenstvích a organizacích. Poznává své okolí, místní a regionální skutečnosti, hledá zajímavé věci a učí se bezpečnému pohybu v tomto prostředí.

V okruhu Lidé kolem nás si žák osvojuje a upevňuje základy slušného chování, nutnost dodržování práv a pravidel, význam vzájemné pomoci a vzájemného respektování, seznamuje se se světem financí.

V okruhu Lidé a čas se žák učí orientovat v čase a v dějích. Poznává, že se život a události vyvíjejí, rozvíjí zájem o minulost a kulturní bohatství České republiky.

V okruhu Rozmanitost přírody si žák uvědomí, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, který může člověk velmi snadno narušit, ale velmi obtížně obnovovat. Učí se pozorovat přírodu a hledá možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

V okruhu Člověk a jeho zdraví žák poznává především sám sebe, svůj vývoj. Získává základní poučení o zdraví a nemocech, seznamuje se s vhodným a nevhodným chováním z hlediska denního režimu, hygieny a výživy. Uvědomí si zodpovědnost za své zdraví, získá základní informace o bezpečném chování, osvojí si bezpečné chování.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 1. stupni (v 1. až 3. ročníku) a má časovou dotaci 5 hodiny týdně (1 hod. je využita z disponibilní dotace). Ve 2. období 1. stupně jsou tématické okruhy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět rozděleny mezi dva vzdělávací předměty (Přírodověda a Vlastivěda), které navazují na vzdělávací předmět Prvouka.

Výuka probíhá ve třídách a v terénu s využitím exkurzí a besed. Základem je nenásilné získávání vědomostí a dovedností prostřednictvím pozorování, hraní rolí a řešení modelových situací.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k zájmu o získávání nových poznatků; k plánování a organizování vlastní činnosti; k propojování získaných informací
- rozvíjí u žáka zájem o své zdraví

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k rozpoznání a pojmenování problému; k hledání různých možností řešení; k vytrvalosti při neúspěchu

Kompetence komunikativní

- vede žáka k zapojování se do diskuse; ke kladení otázek a odpovídání na otázky; k vyslovení vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k aktivní spolupráci; k pomoci ostatním; k respektování kulturních a sociálních odlišností
- nabízí pomoc a podporuje žáka

Kompetence občanské

- vede žáka k zodpovědnosti za své chování; k dodržování povinností a respektování daných pravidel; k utváření základů právního vědomí
- rozvíjí u žáka zájem o životní prostředí

Kompetence pracovní

- střídá metody a formy práce (pozorování, modelové situace, aj.)

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a jeho svět	Prvouka	
Očekávané výstupy		
Žák:		
ČJS-3-1-01 - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestou na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- domov (prostředí domova, orientace v místě bydliště a nejbližším okolí) - naše škola, bezpečná cesta do školy (riziková místa a situace) - tématické vycházky	1.-3.
ČJS-3-1-02 - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- naše město, části města, okolí města, dopravní síť - seznámení s mapou ČR (kraje) - tématické vycházky	1.-3.
ČJS-3-2-01 - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina (členové rodiny, život v rodině, příbuzenské vztahy, funkce rodiny) - lidé kolem nás (mezilidské vztahy, ohleduplnost, tolerance, diskriminace, xenofobie, rasismus, šikana)	1.-3.

<p>ČJS-3-2-02 - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní činnosti, druhy povolání a jejich význam - povolání rodičů (členů rodiny) - zvyky, lidová řemesla a jejich vývoj 	1.-3.
<p>ČJS-3-2-03 - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>		
<p>ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dny v týdnu, hodiny (orientace v čase) - hodina, den, týden, měsíc, rok - roční období, charakteristika přírody - svátky v jednotlivých ročních obdobích 	1.-3.
<p>ČJS-3-3-02 - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - významní lidé regionu - kulturní a historické památky - pověsti spjaté s regionem - tématické vycházky 	1.-3.
<p>ČJS-3-4-01 - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - živočichové a rostliny a jejich přizpůsobení v jednotlivých ročních obdobích 	1.-3.
<p>ČJS-3-4-02 - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti (třídění, skupenství, ...) - voda, vzduch, složení půdy, nerosty a horniny - rostliny, stromy, keře (stavba) - živočichové (stavba, průběh života) - ochrana přírody 	1.-3.
<p>ČJS-3-4-03 - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - skupenství látek (jednoduché pokusy) - základní veličiny (vážení, měření,...) - váha, teploměr, metr, ... 	1.-3.
<p>ČJS-3-5-01 - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - péče o zdraví, osobní hygiena - zdravá výživa - denní režim 	1.-3.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

ke zdraví		
ČJS-3-5-02 - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- riziková místa a situace, bezpečné chování v rizikovém prostředí - vhodná a nevhodná místa pro hru - pravidla a bezpečnost v silničním provozu a dopravních prostředcích, dopravní značky, dopravní prostředky, bezpečnostní prvky	1.-3.
ČJS-3-5-03 - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- osobní bezpečí - přivolání pomoci v případě ohrožení - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí	1.-3.
ČJS-3-5-04 - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- druhy mimořádných událostí, postup v případě ohrožení - příčiny a prevence vzniku požáru - praktický nácvik (projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí)	1.-3.

5.8   Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Přírodověda**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět navazuje na vyučovací předmět Prvouka. Je tvořen tématy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 1. stupni (ve 4. a 5. ročníku) a má časovou dotaci 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v terénu s využitím exkurzí a besed. Základem je nenásilné získávání vědomostí a dovedností prostřednictvím pozorování, hraní rolí a řešení modelových situací.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k zájmu o získávání nových poznatků; k plánování a organizování vlastní činnosti; k propojování získaných informací
- rozvíjí u žáka zájem o své zdraví

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k rozpoznání a pojmenování problému; k hledání různých možností řešení; k vytrvalosti při neúspěchu

Kompetence komunikativní

- vede žáka k zapojování se do diskuse; ke kladení otázek a odpovídání na otázky; k vyslovení vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k aktivní spolupráci; k pomoci ostatním; k respektování kulturních a sociálních odlišností
- nabízí pomoc a podporuje žáka

Kompetence občanské

- vede žáka k zodpovědnosti za své chování; k dodržování povinností a respektování daných pravidel; k utváření základů právního vědomí
- rozvíjí u žáka zájem o životní prostředí

Kompetence pracovní

- střídá metody a formy práce (pozorování, modelové situace, aj.)

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a jeho svět	Přírodověda	
Očekávané výstupy Žák:		
ČJS-5-4-01 - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- živé a neživé organismy (rozdílení) - vzájemné vztahy mezi organismy a jejich význam - činnosti člověka ovlivňující přírodu (konkrétní ukázky, náměty)	4.-5.
ČJS-5-4-03 - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	- různé podmínky života na zemi (vybrané regiony) - faktory ovlivňující podmínky života (voda, půda, podnebí, počasí, ovzduší,...)	4.-5.
ČJS-5-4-04 - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- znaky a projevy života rostlin, hub a živočichů - stavba těla u vybraných druhů - orientace v atlasech - poznávání některých rostlin, hub, živočichů	4.-5.
ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- ochrana životního prostředí - konkrétní možnosti a činnosti - živelné pohromy, ekologické katastrofy - rizika v přírodě (spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi) - mimořádné události způsobené přírodními vlivy (ochrana před nimi)	4.-5.
ČJS-5-4-06 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- fáze pokusu a jejich důležitost - prezentace výsledků - zásady bezpečnosti práce s nástroji, přístroji a různými látkami	4.-5.
ČJS-5-5-01 - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- lidské tělo - základní stavba a funkce orgánů a orgánových soustav	4.-5.

<p>ČJS-5-5-02 - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozmnožování - vývoj dítěte před a po narození 	4.-5.
<p>ČJS-5-5-03 - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> - duševní hygiena - rozvržení dne (povinnosti, zájmy, relaxace) 	4.-5.
<p>ČJS-5-5-04 - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání mimořádné situace a vhodný způsob chování (modelové situace) - projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí - dopravní značky - bezpečnost silničního provozu 	4.-5.
<p>ČJS-5-5-05 - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky, jejich vliv na zdraví - gamblerství, počítače - účelné trávení volného času, zájmy 	4.-5.
<p>ČJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, preventivní prohlídky, běžné nemoci - denní režim, pitný režim, stravovací režim - intimní hygiena - poskytnutí první pomoci (modelové situace) sexualita - sexuálně přenosné nemoci (AIDS, hepatitida) 	4.-5.
<p>ČJS-5-5-07 - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná zranění a zajistí lékařskou pomoc</p>		
<p>ČJS-5-2-01 - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - vzájemné vztahy mezi lidmi (kamarádství, partnerství, rodičovství) - etické normy - pravidla chování ve škole, v domově 	4.-5.
<p>ČJS-5-2-02 - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základní problémy v regionu - sociální problémy, rasismus, xenofobie - pravidla slušného chování - vzájemné chování mezi lidmi - základní lidská práva - základní principy demokracie 	4.-5.
		4.-5.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

	<ul style="list-style-type: none"> - šikana, agresivní chování - rizikové chování a rizikové situace 	
<p>ČJS-5-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích; odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze; na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů; vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy vlastnictví - nácvik používání peněz (modelové situace) - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - způsoby placení (hotovostně, bezhotovostně) - banka, úspory, půjčka 	4.-5.
<p>I-5-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat 	<ul style="list-style-type: none"> - určování času, kalendář, diář, rozvrh hodin, telefonní čísla, IZS 	4.-5.
<p>I-5-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již víme, a znázorní ji 	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamená graficky režim dne - struktura volného času - etapy života jedince 	4.-5.
<p>I-5-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - rodokmen - organizační systém 	4.-5.

5.9   Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Vlastivěda**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět navazuje na vyučovací předmět Prvouka. Je tvořen tématy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 1. stupni (ve 4. a 5. ročníku) a má časovou dotaci 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v terénu s využitím exkurzí a besed. Základem je nenásilné získávání vědomostí a dovedností prostřednictvím pozorování, hraní rolí a řešení modelových situací.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k zájmu o získávání nových poznatků; k plánování a organizování vlastní činnosti; k propojování získaných informací; k orientaci v čase
- rozvíjí u žáka dovednosti vyplývající ze znalosti základních dopravních předpisů

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k rozpoznání a pojmenování problému; k hledání různých možností řešení; k vytrvalosti při neúspěchu

Kompetence komunikativní

- vede žáka k zapojování se do diskuse; ke kladení otázek a odpovídání na otázky; k vyslovení vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k aktivní spolupráci; k pomoci ostatním; k respektování kulturních a sociálních odlišností
- nabízí pomoc a podporuje žáka

Kompetence občanské

- vede žáka k zodpovědnosti za své chování; k dodržování povinností a respektování daných pravidel
- rozvíjí u žáka občanské vědomí

Kompetence pracovní

- vede žáka k dodržování zásad bezpečnosti při činnostech
- střídá metody a formy práce (pozorování, modelové situace, aj.)

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	
Očekávané výstupy Žák:		
ČJS-5-1-01 - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- orientace ve městě (části města, jeho minulost a současnost, významné budovy, úřady) - orientace v městské dopravě - orientace v krajině (turistika)	4.-5.
ČJS-5-1-02 - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- světové strany, jejich určování v přírodě, orientace podle světových stran - zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	4.-5.
ČJS-5-4-02 - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součást vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- dopravní výchova - sluneční soustava, Země, planety - střídání dne a noci	
ČJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrtky, plány a základní typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- mapy, plány, glóbus - orientace na mapě – symboly, značky, vysvětlivky	4.-5.
ČJS-5-1-04 - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- zemský povrch, vodstvo, rostliny, živočichové vybraných regionů - historie, hospodářství (výroba, služby, obchod, zdroje), kultura - Praha	4.-5.
ČJS-5-1-05 - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	- světadíly, moře, oceány - cestování - Evropské státy, EU	4.-5.
ČJS-5-1-06 - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- stát, státní symboly - státní zřízení ČR - státní správa a samospráva - základy politického systému	4.-5.
ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů	- orientace v čase, určování času - režim dne	

mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> - kalendář, letopočet (souvislost s historií) - roční období - jednotky času 	4.-5.
ČJS-5-3-02 - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	<ul style="list-style-type: none"> - návštěva muzea - návštěva a orientace v knihovně - významné památky ČR, regionu - pojmy: archeologie, historie, muzeum, knihovna, archiv, kastelán, ... - péče o památky - státní svátky, významné dny - historické souvislosti 	4.-5.
ČJS-5-3-03 - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	<ul style="list-style-type: none"> - Staré pověsti české, regionální pověsti, báje, mýty - porovnání se současností (bydlení, povolání, ...) - státní svátky, významné dny 	4.-5.
I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<ul style="list-style-type: none"> - určování času, kalendář, diář, rozvrh hodin, telefonní čísla, IZS 	4.-5.
I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již víme, a znázorní ji	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenaná graficky režim dne - struktura volného času - etapy života jedince 	4.-5.
I-5-3-01 - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> - rodokmen - organizační systém 	4.-5.

5.10   Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Dějepis**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k poznání, že historie není pouze uzavřenou minulostí, souborem faktů a definitivních závěrů, ale že jejím prostřednictvím mohou chápat vývoj společnosti a současné děje.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni (v 6. až 9. ročníku) a má časovou dotaci 6 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v terénu s využitím exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k vyhledávání, třídění a vzájemnému propojování informací
- podporuje u žáka zájem o historii; učí ho pohlížet na historické události v širších souvislostech

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k vyhodnocování dějů, prostředí a jiných vlivů, které se podílejí na dané historické skutečnosti

Kompetence komunikativní

- vede žáka k vyjadřování myšlenek a názorů na historické události; k naslouchání názorům ostatních

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci ve skupině; k vytváření vlastního postoje a vyjadřování vlastních názorů a myšlenek

Kompetence občanské

- vede žáka o uvědomění si významu kulturních tradic

Kompetence pracovní

- vede žáka k přehlednému vedení sešitu; ke sbírání informací
- nabízí zajímavá témata; povzbuzuje žáka k vyslovení vlastního názoru

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a společnost	Dějepis	
Očekávané výstupy Žák:		
D-9-1-01 - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	- význam zkoumání dějin - pojmy historie, archeologie, pomocné historické vědy	6.
D-9-1-02 - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- historické prameny – kroniky, pověsti, legendy, mýty - návštěva knihovny, muzea	
D-9-2-01 - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- člověk a lidská společnost v pravěku	6.
D-9-2-02 - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		
D-9-3-01 - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- starověké civilizace	6.
D-9-3-02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- starověká kultura a její vývoj - olympijské hry	6.
D-9-3-03 - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	- antické Řecko (Athény, Sparta) a Řím - filosofové - Alexandr Veliký - náboženství	6.
D-9-3-04 - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- království, republika, císařství	6.
D-9-1-03 - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- práce s časovou osou, přiřazování dějů - historická mapa	6.-9.
D-9-4-01 - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku	- stěhování národů - nový obraz Evropy – výchovná kultura (Arabové,	

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

příchodu nových etnik, christianizace a vznik států	Turci) ovlivňující Evropu - vývoj ve východoevropských a západoevropských státech - duchovní svět středověkého člověka - křesťanství a další významná náboženství středověku - papežství, císařství, křížové výpravy	7.
D-9-4-03 - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí		
D-9-4-02 - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- Velká Morava a český stát (vývoj a postavení v Evropě)	7.
D-9-4-04 - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- středověká společnost (rozdělení do vrstev – jejich funkce) - románská a gotická kultura (stavební sloh, vzdělanost)	7.
D-9-5-01 - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	- renesance - humanismus, reformace - husitství - významné osobnosti	7.
D-9-5-02 - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
D-9-5-03 - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- počátky dobývání světa - zámořské objevy - významné osobnosti	7.
D-9-5-04 - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- český stát a velmoci v Evropě v 15.-18. století - významné osobnosti českých a světových dějin	7.-8.
D-9-5-05 - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- vysvětlení pojmů absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus – spojení s konkrétními panovníky, velmocemi	
D-9-5-06 - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek	- barokní kultura - osvícenství - kulturní památky	8.

<p>D-9-6-01 - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kulturní a sociální rozrůzněnost - industrializace a její důsledky pro společnost - vývoj nových technologií 	8.
<p>D-9-6-02 - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce, napoleonské války – příčiny, důsledky, vliv na ostatní evropské státy - revoluce 19. století- prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů 	8.
<p>D-9-6-03 - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - národní hnutí a utváření českého národa 	8.
<p>D-9-6-04 - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kolonialismus - konflikty mezi velmocemi - vznik USA 	8.
<p>D-9-7-01 - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka 	9.
<p>D-9-7-02 - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - politické uspořádání Evropy po první světové válce - vliv USA 	9.
<p>D-9-7-05 - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vznik Československa – politický a hospodářský vývoj 	9.
<p>D-9-7-03 - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - světová hospodářská krize - politická situace ve 20. a 30. letech 20. století - totalitní systémy (komunismus, fašismus, nacismus) - druhá světová válka – její 	9.

vypjatého nacionalismu	politické a ekonomické důsledky	
D-9-7-04 - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- holocaust - návštěva koncentračního tábora - základní listina práv a svobod	
D-9-8-01 - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- rozdělení světa do vojenských bloků, supervelmoci a jejich soupeření - studená válka - vnitřní situace v zemích výchovního bloku (Československo)	9.
D-9-8-02 - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- vojenská a hospodářská společenství (východ x západ)	9.
D-9-8-03 - posoudí postavení rozvojových zemí	- rozpad kolonialismu - země třetího světa	9.
D-9-8-04 - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- rozpad výchovního bloku - vznik ČR - věda, technika, sport, zábava - problémy současnosti (hrozba nedostatku zdrojů, globální oteplování, terorismus, ...)	9.
I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- práce s informačními zdroji	8.-9.
I-9-3-03 - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	- práce s daty v tabulce a grafu, jejich využití v běžném životě	8.-9.
I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- práce s prohlížečem a vyhledávačem - práce s odkazy	8.-9.

5.11	Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
	Vzdělávací obor (předmět):	Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět seznamuje žáka s rodinnými a mezilidskými vztahy, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí a s možnostmi zapojení jednotlivce do občanského života, rozvíjí jeho právní vědomí. Učí žáka poznávat sebe samého a osobnost jiných lidí, respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti, orientaci ve světě financí a k odpovědnému přístupu při nakládání s finančními prostředky a při spravování osobního či rodinného rozpočtu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a vzdělávání v oblasti prevence závadového chování a chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Přibližuje činnost důležitých politických institucí včetně činnosti armády.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni (v 6. až 9. ročníku) a má časovou dotaci 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v terénu s využitím besed a exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k vyhledávání a vyhodnocování informací; k práci s různými zdroji informací (internet, tiskoviny, letáky);
- rozvíjí u žáka vědomosti o světových organizacích, jejich činnost a zapojení ČR

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka ke kritickému myšlení; k rozpoznání problémových situací; hledání příčin a možností řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vede žáka k výstižnému a srozumitelnému vyjadřování; k vyjadřování vlastních názorů
-

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci; k poskytnutí rady a pomoci; k umění požádat o pomoc; k ohleduplnosti
- posiluje u žáka prosociální cítění

Kompetence občanské

- vede žáka k rozvíjení právního vědomí; k uvědomění si svých práv a povinností a jejich dodržování; k respektování kulturních hodnot a přesvědčení jiných lidí; k odmítání násilí
- rozvíjí u žáka zájem o kulturní tradice; ekologické, sociální a hospodářské problémy světa

Kompetence pracovní

- vede žáka k dodržování pravidel; k zodpovědnému přístupu k činnostem

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a společnost	Občanská výchova	
Očekávané výstupy		
Žák:		
VO-9-1-01 - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- státní symboly a jejich používání - státní svátky	6.
VO-9-3-01 - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- majetek - formy vlastnictví	6.
VO-9-4-01 - rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovnává jejich znaky	- znaky státu - státní občanství - formy státního zřízení - ochrana státu	6.
VO-9-1-03 - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- druhy reklamy, reklama a její vliv na člověka - ověřování informací	6.-9.
VO-9-3-04 - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	- banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	6. -9.
VO-9-4-03 - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- demokratický vs. totalitní režim - politické strany - volební systémy	6.-9.
VO-9-4-04 - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		
VO-9-5-02 - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i	- pojem globalizace - projevy, klady a zápory globalizace - významné globální	

možné důsledky	problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	
VO-9-5-03 - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- možný dopad globálních problémů na každého z nás - OSN, NATO, Rada Evropy, UNESCO, UNICEF, Olympijský výbor - výhody a závazky vyplývající ze vzájemné spolupráce - pojem terorismus, teroristické organizace - boj proti mezinárodnímu terorismu	6.-9.
I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- interpretace získaných dat	6.-9.
I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- práce s prohlížečem a vyhledávačem, odkaz	6.-9.
I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- fungování sociálních sítí	6.-9.
VO-9-3-07 - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	- státní rozpočet (příjmy, výdaje) - daňová politika státu - sociální dávky a příspěvky - životní minimum - výroba, obchod a služby – jejich funkce a jejich vzájemná provázanost	7.
VO-9-4-02 - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	- státní správa a samospráva - stát, kraje, obce (orgány a instituce) - rozdělení státní moci – kompetence, řízení - kulturní instituce ve městě a regionu - kulturní hodnoty, tradice a jejich respektování - ochrana kulturních památek vs. vandalismus	7.
VO-9-3-06	- principy tržního	

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>hospodářství - nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace - podstata fungování trhu - nejčastější právní formy podnikání</p>	<p>7.-9.</p>
<p>VO-9-3-05 - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsobu krytí deficitu</p>	<p>- spoření, úrok, bankovní produkty</p>	<p>7.-9.</p>
<p>VO-9-1-02 - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<p>- vysvětlení pojmů vlast, vlastenectví, nacionalismus - památná místa na našem území - významné osobnosti - významné dny našich dějin</p>	<p>7.-9.</p>
<p>VO-9-1-04 - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p>	<p>- práva a povinnosti žáků, domovní správa - etické normy - nácvik mezilidské komunikace - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, potřební lidé ve společnosti - lidská solidarita – pomoc lidem v nouzi (př. přírodní katastrofy) - dobrovolnická pomoc - organizace zabývající se pomocí lidem v nouzi</p>	<p>7.-9.</p>
<p>VO-9-1-05 - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>- multikultura v našem domově - morálka, svoboda, tolerance - rasismus, extremismus, xenofobie</p>	<p>7.-9.</p>
<p>VO-9-1-06 - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>		
<p>VO-9-4-05 - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p>	<p>- Listina základních lidských práv a svobod - Úmluva o právech dítěte - šikana, diskriminace</p>	<p>7.-9.</p>

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>VO-9-2-01 - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lidské vlastnosti, typologie člověka, charakter člověka - osobní dovednosti a schopnosti - sebepoznávání, sebeovládání (modelové situace) - sebehodnocení, hodnocení ostatními a ostatních 	7.-9.
<p>VO-9-2-03 - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>		
<p>VO-9-3-02 - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - funkce peněz, formy placení - rodinný rozpočet (příjmy, výdaje) - význam plánování - dělba práce a činností, spolupráce - funkce rodiny 	7.-9.
<p>VO-9-3-03 - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní 	7.-9.
<p>VO-9-4-08 - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady 	7.-9.
<p>VO-9-4-09 - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v trestním zákoníku – druhy trestů - soudnictví ve věcech mládeže - rozdělení soudů - Policie ČR - Městská policie - OSPOD 	7.-9.
<p>VO-9-4-10 - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<ul style="list-style-type: none"> - protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví 	7.-9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>VO-9-4-06 - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<ul style="list-style-type: none"> - právní vztahy – jejich význam a závazky - pracovní poměr – druhy, vznik, zánik, pracovní smlouva, odměna - manželství – vznik, zánik, předmanželská smlouva, společný majetek, děti 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>VO-9-5-01 - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evropská unie - význam evropské integrace pro občany ČR 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>VO-9-2-02 - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - životní cíle a plány, motivace, vůle - vrozené předpoklady, jejich využití - lidé s handicapem 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>VO-9-2-04 - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky s pěstovat zdravou sebedůvěru</p>		
<p>VO-9-4-07 - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - právní řád ČR - náležitosti kupní a nájemní smlouvy - reklamace, oprava - funkce notáře, právního poradce při uzavírání smluv 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>VO-9-4-11 - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - korupce – reálné příklady, trestní postižitelnost 	<p style="text-align: center;">9.</p>

5.12   Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
                 Vzdělávací obor (předmět):   **Fyzika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět seznamuje žáka s fyzikálními jevy, s jejich poznáváním prostřednictvím pozorování, měření a experimentování. Vede žáka k využívání fyzikálních veličin a známých vztahů při řešení praktických problémů z běžného života.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni (v 6. až 8. ročníku) a má časovou dotaci 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v krajině s využitím poznávání a pozorování jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka ke znalosti fyzikálních jednotek a základních pojmů; k jejich využívání v praktických činnostech; k orientaci v tabulkách; ke shromažďování informací; k vyvozování závěrů na základě zjištěných, pozorovaných, vyzkoušených a ověřených fyzikálních jevech

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k chápání fyzikálních jevů; k využívání svých poznatků k odhadování a řešení fyzikálních situací; ke zvolení vhodného postupu při řešení problému

Kompetence komunikativní

- vede žáka k používání různých informačních zdrojů; k účinné a věcné argumentaci; k formulaci svých názorů a myšlenek

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci a vzájemné pomoci ve skupině; k využívání a posilování komunikačních dovedností

Kompetence občanské

- vede žáka k rozpoznání pozitivních a negativních vlivů na člověka a na společnost; k umění posoudit fyzikální jevy

Kompetence pracovní

- vede žáka k navrhnutí a provedení jednoduchého pokusu; k provedení pokusu podle návodu; k dodržování zásad bezpečnosti při práci

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a příroda	Fyzika	
Očekávané výstupy Žák:		
F-9-1-01 - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- fyzikální veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota, čas - různá vhodná měřidla	6.
F-9-1-02 - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- Braunův pohyb - difúze	6.
F-9-1-03 - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- skupenství látek, přeměny skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění) - dilatace - teplo a teplota	6.
F-9-1-04 - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- hmotnost, objem a hustota látek - řešení praktických úloh	6.
F-9-5-01 - rozpozná ve svém okolí zdroje hluku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- vlastnosti zvuku – šíření zvuku v různých prostředích (odraz, ozvěna, pohlcování zvuku)	6.
F-9-5-02 - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- vliv prostředí na šíření a vznik hluku - hluk v běžném životě – pozorování	
F-9-7-01 - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- sluneční soustava (planety, hvězdy) - pohyb planet kolem Slunce - fáze měsíce	6.-7
F-9-2-01 - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb těles - vztah rychlost – dráha – čas	7.
F-9-2-02 - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		

<p>F-9-2-03 - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p>	<ul style="list-style-type: none"> - druhy sil - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - gravitace, gravitační pole - Newtonovy zákony - páka - kladka 	7.
<p>F-9-3-01 - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon - Archimédův zákon - hydrostatický a atmosférický tlak – vliv hloubky a hustoty kapaliny 	7.
<p>F-9-4-01 - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce a výkon 	7.-8.
<p>I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s elektronickou stavebnicí - práce s návody - hledání chybných kroků, jejich opravy a návrhy řešení 	7.-8.
<p>F-9-4-04 - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vliv energetických zdrojů na životní prostředí (př. elektrárny) - ochrana člověka před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - pohybová a polohová energie - výroba elektrické energie, jaderné energie (jaderná elektrárna) 	8.
<p>F-9-6-01 - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schémata reálného obvodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - schématické značky, schémata - elektrický obvod - diody, jejich zapojení 	8.
<p>F-9-6-02 - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj, elektrický proud – měřidla - Ohmův zákon 	8.
<p>F-9-6-03 - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vodivé a nevodivé materiály 	8.
<p>F-9-6-04 - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na</p>	<ul style="list-style-type: none"> - elektrické a magnetické pole - elektromagnetická indukce 	8.

magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní		
F-9-6-05 - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- zdroje a vlastnosti světla - rychlost šíření světla v různých prostředích - lom světla (spojka, rozptylka)	8.
F-9-6-06 - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- zatmění Slunce a Měsíce	

5.13   Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Chemie**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět seznamuje žáka se základními pojmy v návaznosti na odvození jednoduchého vzorce a názvu organické a anorganické sloučeniny. Žák poznává a pojmenovává chemické procesy a děje probíhající v lidském těle a v přírodě, které ovlivňují život člověka a životní prostředí. Získané vědomosti uplatňuje při navrhování možných řešení.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni (v 8. a 9. ročníku) a má časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v terénu s využitím poznávání a pozorování jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k pozorování a poznávání jevů, látek a jejich vlastností různými metodami; ke zpracování a využívání získaných poznatků

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k pochopení vzájemných souvislostí a zákonitostí; k předvídání a vyvozování závěrů na základě získaných poznatků; k pochopení problému a vyhledávání a aplikaci různých možností řešení
- rozvíjí u žáka smyslové vnímání

Kompetence komunikativní

- vede žáka k přesnému vyjadřování; k používání symbolů a značek; k přehlednému formulování myšlenek v písemném i mluveném projevu

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke vzájemné spolupráci a pomoci ostatním
- nabízí pomoc a radu

Kompetence občanské

- vede žáka k uvědomění si možností využití i zneužití chemických látek; k poskytnutí první pomoci při úrazech

Kompetence pracovní

- vede žáka k získávání, vyhodnocování a zpracování poznatků o chemických jevech; k využívání získaných poznatků v běžném životě; k dodržování zásad bezpečnosti při práci s chemickými látkami

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a jeho svět	Chemie	
Očekávané výstupy Žák:		
CH-9-1-01 - určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, vodivost) - atmosféra a její vliv na vlastnosti a stav látek	8.
CH-9-2-01 - rozlišuje směsi a chemické látky	- směsi - chemické látky	8.
CH-9-2-02 - vypočítává složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení	-koncentrace roztoků - rozpouštění pevných složek do roztoku (vlivy)	8.
CH-9-2-03 - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku - oddělování složek směsí usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
CH-9-5-02 - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- pH stupnice a její uplatnění v praxi - kyselá dešť – vznik, vliv na životní prostředí, jak jim předcházet	8.-9.
CH-9-2-04 - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	- druhy vody – destilovaná, pitná, odpadní - čistota vody, výroba pitné vody - návštěva čističky odpadních vod - složení a čistota vzduchu - faktory ovlivňující čistotu vzduchu a vody – vyhledávání praktických příkladů	8.-9.
CH-9-3-01 - používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	- čističové složení látek – atom, molekula, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony	8.
CH-9-1-02 - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- zásady a dodržování pravidel bezpečné práce s látkami - orientace v nebezpečných látkách a přípravcích - H-věty, S-věty, piktogramy	8.-9.

<p>CH-9-7-02 - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hořlaviny – nebezpečnost - exkurze u HZS - projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>CH-9-3-02 - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - periodická soustava prvků (názvy, značky) - vlastnosti a použití vybraných prvků - protonové číslo - chemické sloučeniny – názvy, chemická vazba 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>CH-9-4-01 - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí její využívání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - klasifikace chemických reakcí - chemické reakce v běžném životě - chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>CH-9-4-02 - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - faktory ovlivňující průběh chemických reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek) 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>CH-9-5-01 - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oxidy - kyseliny - hydroxidy - louhy - soli - jejich vlastnosti, názvosloví, vzorce, použití v praktickém životě 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s grafy a schémata - tvorba modelů 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpretace získaných dat, vytváření prezentací 	<p style="text-align: center;">8.-9.</p>
<p>CH-9-6-01 - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uhlovodíky – vazby, vlastnosti, zdroje, využití (příklady z praxe) 	<p style="text-align: center;">9.</p>

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>CH-9-6-02 - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fosilní paliva - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva 	9.
<p>CH-9-6-03 - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<ul style="list-style-type: none"> - deriváty uhlovodíků (příklady z praxe) 	9.
<p>CH-9-6-04 - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bílkoviny - tuky - sacharidy - vitaminy - zdroje přírodních látek, jejich vlastnosti a vliv na lidský organismus - fotosyntéza 	9.
<p>CH-9-7-03 - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR - výrobky a jejich vliv na životní prostředí (průmyslová hnojiva, pesticidy, insekticidy, plasty, cement, vápno, ...) - recyklace - léky, návykové látky 	9.
<p>CH-9-7-01 - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p>		

5.14   Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Přírodopis**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je učit žáka orientovat se v rostlinné a živočišné říši, poznávat, charakterizovat a třídit jejich zástupce. Poznávat stavbu a funkci lidského těla, jeho vznik a vývoj. Na základě získaných vědomostí žák chápe nutnost prevence a ochrany svého zdraví a zná základy první pomoci. Rozpoznává vybrané horniny a nerosty, uvede teorii vzniku a vývoje života na Zemi. Získaných vědomostí a dovedností využívá při ochraně životního prostředí. Předmět přispívá k pochopení důležitosti udržení přírodní rovnováhy, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů nebo lidské činnosti.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni (v 6. až 9. ročníku) a má časovou dotaci 8 hodin týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v krajině s využitím poznávání a sbírání přírodnin. Žák zakládá herbář, poznává zvířata v přírodě, v ZOO (projekt), využívá sbírku nerostů.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k poznávání přírodních objektů; k vyhledávání, třídění a využívání informací; k poznávání podstaty přírodních jevů a podmínek života

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k pochopení přírodních jevů, jejich zákonitostí; k vzájemnému propojování souvislostí a vyvozování závěrů; k používání získaných vědomostí a dovedností při řešení situací běžného života; k rozpoznání problémových situací a nacházení účinných řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáka k přesnému a srozumitelnému vyjadřování; k argumentaci s využitím získaných poznatků; k vyjádření a obhájení vlastního názoru a respektování názorů spolužáků

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k chápání a respektování lidí (odlišnosti dané kulturou, sociálním prostředím, zdravotním stavem apod.); ke spolupráci a pomoci ostatním; k vyjádření žádosti o pomoc a radu

Kompetence občanské

- vede žáka k pochopení nutnosti ochrany životního prostředí; k pochopení souvislosti mezi činností člověka a ekologickými problémy; k zodpovědnému přístupu a aktivní ochraně životního prostředí; k poznávání souvislostí a propojenosti přírodních jevů a systému a jejich vlivu na vznik a vývoj člověka

Kompetence pracovní

- vede žáka k bezpečnému pohybu a pobytu v přírodě; k dodržování zásad bezpečnosti při práci s přírodními materiály; k dodržování pravidel a postupů

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a jeho svět	Přírodopis	
Očekávané výstupy		
Žák:		
P-9-1-01 - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- vznik a vývoj života - projevy života – výživa, dýchání, růst, vývin - buňka – složení a funkce organel - jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	6.
P-9-1-04 - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- viry - bakterie - výskyt a vliv na lidský organismus (praktické příklady)	6.
P-9-2-01 - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- druhy, stavba a výživa hub - orientace v atlase hub - zásady sběru a konzumace hub - první pomoc při otravě houbami - stavba, výskyt a význam lišejníků - symbióza	6.
P-9-4-01 - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy (jejich funkce) - pletiva, tkáň - orgány rostlin a živočichů - jejich funkce	6.-7.
P-9-4-02 - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- systém živočichů – zástupci jednotlivých skupin (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, práci, savci)	6.-7.

<p>P-9-4-03 - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - příklady typického chování některých živočichů, způsob života (přírodopisný dokument v kontrastu s návštěvou ZOO) 	<p style="text-align: center;">6.-7.</p>
<p>P-9-4-04 - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozšíření a význam živočichů - ochrana živočichů, ohrožené druhy - zásady bezpečného chování při styku se zvířetem (vzteklina) 	<p style="text-align: center;">6.-7.</p>
<p>P-9-1-02 - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pohlavní a nepohlavní rozmnožování - základy dědičnosti (gen, křížení, submisivita, dominance) - - přenos dědičných informací – praktické příklady (barva očí, lateralita, krevní skupiny, ..) 	<p style="text-align: center;">6.-8.</p>
<p>P-9-1-03 - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě</p>		
<p>P-9-7-03 - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potravní řetězce (prakticky navázané na probírané učivo v jednotlivých ročnících) 	<p style="text-align: center;">6.-9.</p>
<p>P-9-8-01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody - orientace v atlasech - založení herbáře - poznávání nerostů - pravidla bezpečného poznávání přírody 	<p style="text-align: center;">6.-9.</p>
<p>I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s grafy - v odpovídajícím programu vytvoří schéma a porovná s ostatními 	<p style="text-align: center;">6.-9.</p>
<p>I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s různými informačními zdroji (wikipedie, encyklopedie) 	<p style="text-align: center;">6.-9.</p>

<p>P-9-3-01 - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - anatomie rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin 	7.
<p>P-9-3-02 - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fyziologie rostlin (dýchání, růst, rozmnožování) - pěstování rostlin 	7.
<p>P-9-3-03 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - systém rostlin (řasy, mechorosty, kapradorosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny) - poznávání rostlin (pozorování, atlas) - zařazování rostlin - význam rostlin pro život - ochrana rostlin (deštné pralesy) - rostliny, které se přizpůsobily prostředí 	7.
<p>P-9-5-01 - určí polohu a objasní funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - anatomie a fyziologie lidského těla - atlas lidského těla 	8.
<p>P-9-5-02 - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj člověka 	8.
<p>P-9-5-03 - objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vznik člověka (rozmnožování) - vývoj plodu, těhotenství - jednotlivé fáze vývoje člověka (novorozenec, kojeneček, batole, předškolák, školák, adolescent, dospělák, ...) 	8.
<p>P-9-5-04 - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - běžné nemoci – příčiny, příznaky, léčba - význam prevence - zdravý životní styl 	8.
<p>P-9-7-01 - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organismy a prostředí – vzájemné vztahy - populace, společenstva, potravní řetězce 	9.
<p>P-9-7-02 - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přirozené a umělé ekosystémy - vzájemné vztahy, rovnováha v ekosystému 	

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>P-9-7-04 - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody (chráněná území, národní parky) - globální problémy (návrhy jejich řešení) 	9.
<p>P-9-6-01 - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vznik, vlastnosti a třídění nerostů a hornin - tabulka tvrdosti - jejich využití - složení a vlastnosti jednotlivých druhů půd - hospodářský význam - devastace a možnosti rekultivace 	9.
<p>P-9-6-02 - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>	<ul style="list-style-type: none"> - geologické procesy a jejich důsledky - vznik Země - zemské sféry - geologický vývoj se zaměřením na ČR - geologické změny 	9.
<p>P-9-6-03 - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i na ochranu před nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počasí, podnebí, klimatická pásma ke vztahu k životu (voda, teplota) - využití a ochrana přírodních zdrojů - vliv klimatických změn a znečištěného ovzduší na život člověka a živé organismy - mimořádné události způsobené přírodními vlivy (příčiny, následky), nejčastější v ČR 	9.

5.15   Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Zeměpis**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáka s postavením Země ve vesmíru, její charakteristikou a zákonitostmi, které ji ovlivňují. Žák získá dovednost orientovat se na mapách a v atlasech, umí charakterizovat a porovnat vybrané oblasti světa, České republiky a regionu. Objasní postavení České republiky v rámci EU. V kontextu globalizačních, společenských, politických a hospodářských procesů vnímá problémy současného světa.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni (v 6. až 9. ročníku) a má časovou dotaci 8 hodin týdně.

Výuka probíhá ve třídách a v krajině s využitím jejího poznávání a pozorování. Součástí výuky jsou exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka ke vyhledávání, zpracovávání a vyhodnocování informací; k jejich používání při zpracovávání projektů a referátů; k orientaci v atlasech, mapách; k uvědomění si vlivu přírodních jevů na společnost a využívat získané poznatky a dovednosti v dalších vzdělávacích oblastech
- nabízí široké spektrum informačních zdrojů; různé metody a formy práce

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k rozpoznání a řešení problémových situací na základě osvojených vědomostí; k řešení problémů běžného života; k ověřování správnosti zvolených postupů řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáka k vyjadřování vlastních rozhodnutí; ke srozumitelné formulaci získaných poznatků a k jejich prezentaci; k věcné diskusi a argumentaci; k používání správného názvosloví

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci; k poskytnutí rady a pomoci při řešení zadaných úkolů; k sebehodnocení a hodnocení výsledků práce spolužáků; k naslouchání názorům ostatních

Kompetence občanské

- vede žáka k uvědomění si významu ochrany životního prostředí; k zodpovědnosti za své chování vzhledem k prostředí, ve kterém se pohybuje; k účinnému reagování při mimořádných událostech

Kompetence pracovní

- vede žáka k dodržování zásad bezpečnosti při práci; k uplatňování získaných dovedností v reálných situacích

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a jeho svět	Zeměpis	
Očekávané výstupy		
Žák:		
Z-9-2-01 - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- Země – tvar, velikost, pohyby - vesmír, sluneční soustava - planety, měsíce, Slunce - střídání dne a noci, roční období - časová pásma, světový čas	6.
Z-9-2-02 - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- Země a její nitro - atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - výškové stupně	6.
Z-9-2-03 - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	- pouště a polopouště, subtropy, lesy a pustiny, polární oblasti - chráněné oblasti - společenská a hospodářská sféra	6.
Z-9-5-01 - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- jevy a procesy v krajinné sféře (počasí, podnebí, teplotní výkyvy) - typy krajin (znaky, funkce), přírodní prostředí - ekosystémy	6.
Z-9-5-02 - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- národní parky, chráněné krajinné oblasti	
Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů,	- obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - důležité body, plošné útvary	

statistických a dalších informačních zdrojů	- plán, mapa (symboly, značky, vysvětlivky)	6.-9.
Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- praktická orientace na mapě, v atlasu, v krajině - glóbus, zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky - zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy - měřítko map - orientace map vzhledem ke světovým stranám	
Z-9-7-01 - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- praktická cvičení v krajině (pohyb podle mapy, azimutu, určení orientačních bodů, určení světových stran, odhad vzdálenosti a výšky objektů)	6.-9.
Z-9-7-02 - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	- jednoduché náčrtky krajiny, pochodové trasy	
Z-9-7-03 - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- zásady bezpečného pohybu v přírodě – chování a jednání v nebezpečných situacích a při mimořádných událostech	6.-9.
I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	- práce s grafy - v odpovídajícím programu vytvoří schéma a porovná s ostatními	6.-9.
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- práce s různými informačními zdroji (wikipedie, encyklopedie)	6.-9.
Z-9-3-01 - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- světadíly, oceány, makroregiony - jejich charakteristika (poloha, rozloha, přírodní oblasti, podnebí, sídla, jazyk, náboženství, kultura, hospodářství)	7.
Z-9-3-02 - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných		

(modelových) států		
Z-9-3-03 - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy ve vybraných regionech - návrhy možných řešení	7.
Z-9-4-01 - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	- obyvatelstvo – jeho rozložení, struktura, růst a pohyby - multikulturalita (praktické příklady)	8.
Z-9-4-02 - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	8.
Z-9-4-03 - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- světové hospodářství, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa (surovinové zdroje) - orientace na mapě	8.
Z-9-4-04 - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- vliv surovinových zdrojů na hospodářský rozvoj země a životní úroveň (praktické příklady na vybraných státech)	
Z-9-4-05 - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- mnohonárodnostní a národnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města (vybrané příklady)	8.
Z-9-4-06 - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- hlavní světová ohniska konfliktů - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států	
Z-9-5-03 - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- ochrana životního prostředí - pojmenování rizikových přírodních vlivů na životní prostředí	8.-9.
Z-9-6-01 - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- kraje České republiky (pojmenování a určení krajů na mapě), krajská města	9.
Z-9-6-04 - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- územní jednotky státní správy a samosprávy - místní region – poloha, okolní regiony; přírodní, sociální a ekonomické	

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>Z-9-6-02 - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p>	<p>podmínky (pozitiva, negativa, příležitosti)</p>	
<p>Z-9-6-03 - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p>	<p>- ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, příroda, zdroje, obyvatelstvo, hospodářství - základní geografické údaje - okolní státy</p>	9
<p>Z-9-6-05 - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<p>- hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě – mezinárodní obchod - Evropská unie</p>	9.

5.16   Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vede žáka k porozumění hudebnímu umění, aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a k rozvoji jeho hudebních schopností dle individuálního zájmu a zaměření. Při práci s hlasem žák kultivuje svůj pěvecký i mluvný projev, rozpoznává a určuje hudební nástroje, hudební styly a vybrané interprety .

Vyučovací předmět má časovou dotaci 5 hodin týdně na 1. stupni a 2 hodiny týdně na 2. stupni.

Výuka probíhá ve třídách bez rozlišení ročníků (rozlišují se pouze žáci 1. a 2. stupně) se zaměřením na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků. Při výuce se využívá audiovizuální technika, netradiční hudební nástroje a prvky muzikofiletiky.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k porozumění a správnému užívání běžných hudebních termínů a symbolů; k aktivnímu rozvoji hudební tvořivosti a hudebních technik; k rozeznávání různých hudebních stylů a žánrů, hudebních nástrojů a autorů

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k tvořivému přístupu při řešení zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- vede žáka k hudebnímu a pohybovému vyjádření svých nálad, pocitů a přestav; k prezentaci vlastní tvorby

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k sebehodnocení a k hodnocení spolužáků; k respektování různosti projevů jednotlivých žáků; ke vhodnému chování při účasti na kulturní akci
- posiluje sebevědomí žáka

Kompetence občanské

- vede žáka k respektování odlišných kulturních tradic; k uvědomění si smyslu a významu hudby; k zájmu o kulturní dění

Kompetence pracovní

- vede žáka k aktivním hudebním činnostem (zpěv, hra na hudební nástroj, zpracování referátu); ke správnému zacházení s hudebními nástroji

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Umění a kultura	Hudební výchova	
Očekávané výstupy Žák:		
HV-3-1-01 - zpívá v jednohlase	- správné dýchání a správná výslovnost - rozšíření hlasového rozsahu - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv) - hudební rytmus (2/4 a 3/4 takt) - dvojhlas, kánon	1.-3.
HV-3-1-02 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- rytmizace - hudební hry - hra na tělo - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - vyjádření hudby pohybem, hudební improvizace	1.-3.
HV-3-1-03 - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hudební hry - hra na tělo - hra na perkusové nástroje	1.-3.
HV-3-1-04 - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybový doprovod - taktování - hra na tělo	1.-3.
HV-3-1-05 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- hudební výrazové prostředky (zvuk, tón, hluk, hudební kontrasty)	1.-3.
HV-3-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- hudební styly a žánry (vážná, lidová, umělá, lidský hlas, pochodová, taneční, ukolébavka) - hudební nástroje	1.-3.
HV-5-1-01 - zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv) - hlasová hygiena	4.-5.
HV-5-1-02 - realizuje podle svých individuálních	- záznam vokální hudby – zachycení melodie písně	

schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), tanec - nota, notový zápis (orientace)	4.-5.
HV-5-1-03 - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů - tvoření jednoduchých hudebních doprovodů - improvizace (doprovodné „nástroje“, zvuky)	4.-5.
HV-5-1-05 - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace		
HV-5-1-04 - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- znalost písní a skladeb - aktivní naslouchání	4.-5.
HV-5-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) - rytmus, melodie sestupná a vzestupná, harmonie - rozlišení hudebních nástrojů	4.-5.
HV-5-1-07 - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- pohybové vyjádření hudby - jednoduché taneční kroky, orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	4.-5.
I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- posloupnost s využitím obrázkových prvků, značek, symbolů či textu	4.-5.
I-5-2-03 - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	- úkoly dle pokynů, hudebně pohybové hry	4.-5.
HV-9-1-01 - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- hudební představitivost - noty a notový záznam - reprodukce tónů	6.-7.
HV-9-1-02 - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i	- pěvecký a mluvní projev – vícehlasý a jednohlasý zpěv - intonace - hudební rytmus	6.-7.

vícehlase		
HV-9-1-03 - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- rytmické a melodické zákonitosti - hra na jednoduché a improvizované nástroje - hudební improvizace - pěvecký projev (dle individuality žáka)	6.-7
HV-9-1-04 - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	- pohybové vyjádření hudby - jednoduché taneční kroky, orientace v prostoru - pantomima	6.-7
HV-9-1-05 - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- orientace v hudebním díle a jeho analýza - rozpoznání hudebních nástrojů - pohyb melodie	6.-7.
HV-9-1-06 - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- hudební dílo a jeho autor - doba vzniku díla – období - významní skladatelé - hudební styly a žánry	6.-7.
HV-9-1-07 - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudba jako inspirace - vyjádření pocitů a emocí vyvolaných hudebním dílem	6.-7.
I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- příkazy a jejich spojování	6.-7.
I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- vyhledávač, prohlížeč	6.-7.

5.17   Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vede žáka k tvořivému přístupu k práci, vnímání okolního světa, sama sebe, k vlastní interpretaci. Při tvoření žák uplatňuje svou představivost, fantazii, zkušenost, schopnost komunikace a obrazného vyjádření. Vytváří vlastní dílo a také jej prezentuje.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 7 hodin týdně na 1. stupni a 6 hodin týdně na 2. stupni.

Výuka probíhá ve třídách a ve výtvarné dílně bez rozlišení ročníků (rozlišují se pouze žáci 1. a 2. stupně) se zaměřením na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků. Při výuce se využívají různé pomůcky, součástí výuky je exkurze (výstava, galerie).

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k rozvoji tvořivosti a fantazie; k aktivnímu zapojení do činností; k rozvoji motorických dovedností; ke vhodné kombinaci materiálů a technik; ke vnímání a porovnávání uměleckých děl

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k plánování a rozvržení činností; k volbě vhodných postupů, které povedou ke splnění úkolu

Kompetence komunikativní

- vede žáka ke sdělování svých nálad, myšlenek, postojů a představ výtvarným projevem, pro který volí různé výtvarné techniky; k zapojování do diskuse nad výtvarnými díly, nad díly svými a spolužáků

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k účinné spolupráci
- posiluje sebevědomí žáka

Kompetence občanské

- vede žáka k uvědomění si významu umění, jeho působení na člověka; k respektování kulturních tradic; k zájmu o kulturní dění

Kompetence pracovní

- vede žáka k osvojení si výtvarných technik; k bezpečnému používání pomůcek a nástrojů

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Umění a kultura	Výtvarná výchova	
Očekávané výstupy Žák:		
VV-3-1-01 - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušenosti, vjemů, zážitků a představ	- námětové kreslení na základě vlastních prožitků kresby podněcené vyprávěním - malba, otisk, koláž, tisk přírodním materiálem	1.-3.
VV-3-1-02 - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- hra s linií - hra s barvou - prostorové činnosti s dostupnými stavebnicovými a přírodními prvky - formování a deformování materiálu - plastické komponování - kresba, malba, přírodní materiál	1.-3.
VV-3-1-03 - vnímá události různými smyslem a vizuálně je vyjadřuje	- práce s modelovací hmotou - dotváření přírodnin - experimentování s různými materiály	1.-3.
VV-3-1-04 - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- architektura - tradiční svátky a jejich význam, výzdoba - ilustrátoři knih - hračky	1.-3.
VV-3-1-05 - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazových vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vytvoření koláže z dětských časopisů - kolektivní práce - tématická práce z přírody a života dětí	1.-3.
VV-5-1-01 - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	- vlastní tvorba s využitím prvků vizuálně obrazného vyjádření – linií, tvarů, objemů, barevných kontrastů, proporcí), jejich vzájemná kombinace - umístění na ploše, využití plochy - tvorba podle předlohy (zátiší, lidské tělo a jeho části, rostliny, zvířata, ...)	4.-5.

	- používání modelovacích hmot, keramické hlíny	
VV-5-1-02 - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	- promítnutí vlastní zkušenosti do tvorby - promítnutí prožitků, emocí a nálad do vlastní tvorby	4.-5.
VV-5-1-04 - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	(př. radost, smutek) - používání a kombinace barev, míchání barev - vyjádření osobního postoje v tématické tvorbě (témata: př. rodina, přátelství, příroda – roční období, drogy, ochrana životního prostředí, ...)	
VV-5-1-03 - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- vlastní vyjádření prožitků smyslového vnímání (hmatem, čichem, sluchem, pohybem, chutí)	4.-5.
VV-5-1-05 - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- porovnání děl se stejným tématem od různých autorů (ilustrace knih, obraz) nebo spolužáků - tvorba podle předlohy	4.-5.
VV-5-1-06 - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vlastní tvorba na základě komunikačního záměru: hračka, ilustrace, jednoduchý comics, pozvánka, reklamní leták, koláž, ...	4.-5.
I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	- rozliší geometrické útvary, barvy, tvary	4.-5.
I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	- najde a spustí aplikaci	4.-5.
VV-9-1-01 - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	- linie, tvary, objemy - textury - vztahy a uspořádání prvků na ploše - podobnost, kontrast - vlastní tvorba (př. zátiší, portrét, origami, adventní věnce, svícny)	6.-9.

<p>VV-9-1-02 - zaznamenává vizuální zkušenosti, i zkušenosti získaných ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru - plastické a barevné prostředky - modelování, práce s keramickou hlinou - vlastní tvorba (př. ozdoby, postavy, zvířata, obrázky) 	<p>6.-9.</p>
<p>VV-9-1-03 - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrace textů - comics - reklamní leták, pozvánka - koláž - fotografie a film 	<p>6.-9.</p>
<p>VV-9-1-04 - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> - volná kresba a malba - mandala - tvorba podle předlohy - tvorba na základě shlédnutého díla 	<p>6.-9.</p>
<p>VV-9-1-05 - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření emocí, pocitů, nálad - zapojení fantazie, představivosti, zkušenosti 	<p>6.-9.</p>
<p>VV-9-1-06 - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přístup a vnímání vizuálně obrazných vyjádření se zaměřením na různá hlediska – vizuální, haptické, fantazijní, symbolické) - umělecká díla v muzeích, hradech a zámcích, výstava 	<p>6.-9.</p>
<p>VV-9-1-08 - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentace a reflexe vlastní tvorby, reflexe od spolužáků - souvislosti při vzniku díla, záměr autora 	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-3-01 - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - navrhuje a výtvarně zpracovává informační systémy pro školu 	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>	<ul style="list-style-type: none"> - soubor, složka, zástupce, adresářová cesta, seznámení s formáty souborů 	<p>6.-9.</p>

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

	- osobní nastavení, vzhled pracovní plochy	
--	---	--

5.18	Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
	Vzdělávací obor (předmět):	Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu si žák prohloubí a upevní návyky hygienické, stravovací, pracovní a zdravotně preventivní. Učí se jak aktivně chránit své zdraví a rozhodovat se ve prospěch svého zdraví. Vede žáka k osvojení zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování v životě, k osvojení účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích. Žák si rozšiřuje a prohlubuje poznatky o sobě a vztazích mezi lidmi (partnerství, rodina, škola, společenství vrstevníků).

Vyučovací předmět navazuje na předmět Přírodověda (1. stupeň) a je propojen se vzdělávacím předmětem Sociální dovednosti.

Vyučovací předmět se vyučuje pouze na 2. stupni (6. – 9. ročník) a má časovou dotaci 4 hodiny týdně. Výuka probíhá bez rozlišení ročníků se zaměřením na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků.

Výuka probíhá převážně ve třídě s využitím modelových situací, besed, exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací; k poznávání základních lidských potřeb; k orientaci v problematice ochrany zdraví a preventivní péče; k zodpovědnému chování v oblasti návykových látek

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k rozpoznávání situací rizikových pro jeho duševní a fyzické zdraví; k řešení takových situací; k posilování volných vlastností; k dodržování denního režimu a uvědomění si jeho významu pro zdravý vývoj
- poskytne podporu, radu a pomoc

Kompetence komunikativní

- vede žáka k aktivní a účinné komunikaci; k výstižnému formulování a vyjadřování; k naslouchání druhým a přijímání jejich názorů; k diskutování a věcné argumentaci

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci; k poskytnutí rady nebo pomoci; k požádání o radu a pomoc; k vytváření zdravých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- vede žáka ke zodpovědnému rozhodování a chování v otázkách svého duševního a psychického zdraví; k prosociálnímu cítění a chování; k odmítání násilí; k poskytnutí první pomoci

Kompetence pracovní

- vede žáka k aktivnímu zapojení se do činností podporujících zdraví; k účinnému jednání v mimořádných situacích

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	
Očekávané výstupy		
Žák:		
VZ-9-1-01 - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- vztahy mezi lidmi, ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství, rodičovství) - pravidla sportovních aktivit (her) – jejich respektování, fair play - spolupráce, kooperace	6.-9.
VZ-9-1-02 - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- role v komunitě (rodina, škola, domov, parta) - vztahy a pravidla soužití v komunitě	6.-9.
VZ-9-1-03 - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- základní lidské potřeby - odpovědnost za zdraví - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – hygiena, kvalita ovzduší, vody, hluku, osvětlení, teploty	6.-9.
VZ-9-1-04 - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- podpora zdraví – očkování, preventivní péče - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví – pravidla silničního provozu, bezpečné chování při sportu i běžných činnostech	6.-9.
VZ-9-1-05 - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- cvičení rozhodovacích a komunikačních dovedností (aktivní naslouchání, respektování, rozvoj empatie, efektivní a asertivní komunikace)	
VZ-9-1-06 - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- pomáhající a prosociální chování – poskytnutí	
VZ-9-1-08		

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>podpory, pomoci - vyhledání odborní pomoci (lékařské obory)</p>	
<p>VZ-9-1-07 - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>- zásady zdravého stravování, skladba potravin, výživová hodnota potravin, pitný režim - prevence kardiovaskulárního a metabolického onemocnění (preventivní a léčebná péče, základy PP) - sestavení jídelníčku - civilizační nemoci - poruchy příjmu potravy</p>	<p>6.-9.</p>
<p>VZ-9-1-09 - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>- posilování pozitivního a odpovědného vztahu k sobě samému, zájmu o své zdraví - vyrovnané sebepojetí</p>	<p>6.-9.</p>
<p>VZ-9-1-10 - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>- uplatňování relaxačních technik, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit v denním režimu - dodržování pohybového režimu - stres a stresové reakce - význam otužování - psychohygienu - význam pohybu pro zdraví</p>	<p>6.-9.</p>
<p>VZ-9-1-11 - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>- etapy vývoje člověka (dětství, puberta, dospívání) - sexuální dospívání – problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, předčasná sexuální zkušenost - sexuální identita - sebepoznání (sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost x promiskuita) - navazování vztahů s opačným pohlavím,</p>	<p>6.-9.</p>

	vyjadřování náklonnosti - zásady společenského chování	
VZ-9-1-12 - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- sexuálně přenosné nemoci - bezpečné sexuální chování - ochrana před přenosnými chorobami – cesty přenosu a jejich prevence (choroby respirační, přenosné krví, potravou,..)	6.-9.
VZ-9-1-13 - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- zdravotní a sociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek (závislost, nemoci, trestná činnost, doping) - sociálně patologické jevy - komunikace elektronických médií (kyberšikana, nebezpečný internet, sociální sítě,..) - rozpoznání rizikového chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, psychické poruchy,..) - pěstování zdravého sebevědomí - stanovení cílů a postupných kroků k jejich dosažení - možnosti léčby závislosti – detox, komunita, K-centrum	6.-9.
VZ-9-1-14 - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	- kriminalita mládeže- agresivní chování, šikana, týrání, sexuální zneužívání dětí, - manipulace, působení sekt, manipulativní reklama - rozpoznání a zvládnutí problémových situací (modelové situace)	6.-9.
VZ-9-1-15 - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne	- silniční a železniční doprava- bezpečnost, pravidla, rizika, vztahy mezi účastníky, agresivita účastníků dopravy, tísňové volání	6.-9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

adekvátní první pomoc	- úrazy a poskytnutí první pomoci	
VZ-9-1-16 - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí	6.-9.
I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- vyhledávač, prohlížeč	6.-9.
I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- fungování sociálních sítí	6.-9.

5.19   Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Tělesná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu žák poznává vlastní pohybové možnosti a zájmy, účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost a psychickou pohodu. Získáním příjemné zkušenosti z pohybu si upevňuje pohybové návyky a rozvíjí své pohybové nadání. Preventivně jsou do vyučovacího předmětu zařazovány prvky zdravotní tělesné výchovy pro všechny žáky.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 10 hodin týdně na 1. stupni a 8 hodin týdně na 2. stupni, vyučuje se ve všech ročnících.

Výuka probíhá ve sportovní hale, přilehlé tělocvičně nebo v terénu (atletický stadion, příroda, řeka) bez rozlišení ročníků (rozlišují se pouze žáci 1. a 2. stupně) se zaměřením na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků. Při výuce se využívají různé pomůcky, náradí, náčiní.

Pro žáky 1. stupně je do výuky zařazena základní výuka plavání. Ta je realizována v 1. období 1. stupně, v rozsahu 40 vyučovacích hodin a probíhá v plaveckém bazénu.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k vytváření pozitivního vztahu ke sportu; k poznávání různých sportovních aktivit a her; k pochopení významu pohybových aktivit pro zdravý duševní a fyzický rozvoj
- nabízí široký výběr pohybových aktivit

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k uvědomění si překážek při provádění pohybových aktivit a hledat cesty k jejich odstraňování a ke zdokonalování svého výkonu

Kompetence komunikativní

- vede žáka k účinné spolupráci při kolektivních sportech; k utváření a dodržování domluvených pravidel; k respektování pokynů k přijímání rolí při sportovních hrách

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k posuzování vlastních schopností a možností; k upevnění sebedůvěry; k rozvoji pohybových dovedností; k poskytnutí pomoci a požádání o radu a pomoc

Kompetence občanské

- vede žáka k zodpovědnému chování při pohybových aktivitách a situacích ohrožujících život a zdraví člověka; k poskytnutí účinné pomoci při úrazu
- motivuje žáka k účasti na reprezentačních akcích

Kompetence pracovní

- vede žáka k dodržování pravidel bezpečnosti při pohybových aktivitách

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	
Očekávané výstupy		
Žák:		
TV-3-1-01 - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- rytmizace podle hudebního doprovodu - vyjádření melodie a rytmu pohybem (jednoduchý taneční krok) - správné držení těla - plavání (dýchání do vody, splývání, potápění, seznámení s plaveckými styly, pády a skoky do vody,...) - sáňkování (sjezd na svahu přiměřené obtížnosti, zatáčení, brzdění,...) - turistika (orientace v přírodě, překonávání přírodních překážek,...)	1.-3.
TV-3-1-02 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- základy atletiky (chůze a běh v základním tempu, přísuný a poskočný krok, cval stranou, hod míčkem, skok daleký z místa,...) - základy gymnastiky (převaly stranou v lehu, převaly a kolébky na zádech, změny postojů a poloh, kotoul vpřed, stoj s oporou o lopatky a záloktí, cvičení rovnováhy,...)	1.-3.
TV-3-1-05 - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- seznámení se základním nářadím	1.-3.
TV-3-1-03 - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- základy sportovních her - manipulace s herním náčiním (míč, pálka, ...) - herní činnosti jednotlivce - hry s pravidly	1.-3.
TV-3-1-05 - reaguje na základní pokyny a povely	- spolupráce při hře, fair play	1.-3.

k osvojované činnosti a její organizaci	- vzájemné sportovní hry a soutěže	
TV-3-1-04 - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových a sportovních činnostech, při manipulaci s herním a sportovním náčiním a pomůckami - zásady hygieny a bezpečnosti v šatnách a umývárkách - základy poskytnutí první pomoci v podmínkách tělesné výchovy, přivolání pomoci	1.-3.
TV-5-1-11 - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	- průpravná cvičení pro seznámení se s vodou - dýchání do vody - splývání - skok do vody z nízkých poloh - reagování na překážku v cestě plavce - nácvik jednoho plaveckého stylu	1.-3.
TV-5-1-12 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- zásady hygieny a bezpečnosti při pohybu v areálu bazénu a při plavání - základy poskytnutí první pomoci, přivolání pomoci	1.-3.
ZTV-3-1-01 - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	- cviky na správné držení těla	1.-3.
ZTV-3-1-02 - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- cviky na správné držení těla - základní cvičební polohy - dechová cvičení	1.-3.
TV-5-1-01 - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	- význam pohybu pro zdraví - příprava před pohybovou činností (rozcvičení, protažení) a cvičení po zátěži (vydýchání, uvolnění) - zdravotně zaměřená	

<p>TV-5-1-02 - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<p>cvičení – správné držení těla, správné zvedání zátěže, kompenzační, vyrovnávací, relaxační - speciální cvičení (základní cvičební polohy, techniky, cviky, dechová cvičení) - soustředění a vědomá kontrola při cvičení - znalost nevhodných cviků</p>	<p>4.-5.</p>
<p>ZTV-5-1-01 - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p>		
<p>ZTV-5-1-02 - zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele</p>		
<p>ZTV-5-1-03 - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>		
<p>TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>- netradiční pohybové hry zaměřené na rozvoj pohybové tvořivosti - základy gymnastiky – cvičení s náčiním a na nářadí - základy atletiky – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky a do výšky, hod míčkem - základy sportovních her – fotbal, florbal, základy basketbalu (pravidla, manipulace s náčiním) - turistika a pobyt v přírodě – přesun v terénu, táboření, ochrana přírody - lyžování – běžecké lyžování, sjezdové lyžování, jízda na vleku (lyžařský výcvik) - vodácký výcvik (kánoe, raft) - účast na reprezentujících soutěžích</p>	<p>4.-5.</p>
<p>TV-5-1-04 - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>- hygiena při pohybových činnostech (oblečení, obutí, sprchování) - bezpečnost při pohybových činnostech (pokyny učitele, manipulace</p>	<p>4.-5.</p>

	s náradím a pomůckami) - zásady poskytnutí první pomoci	
TV-5-1-05 - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- hodnocení pohybové činnosti své i spolužáků na základě znalosti správného provedení	4.-5.
TV-5-1-06 - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zásady jednání a chování při sportovních hrách a soutěžích (fair play, olympijské ideály a symboly) - pravidla sportovních her	4.-5.
TV-5-1-07 - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- tělocvičné názvosloví, gesta a signály a jejich aplikace při jednotlivých činnostech	4.-5.
TV-5-1-08 - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	- organizace a výběr prostoru a nenáročných pohybových činností - příprava a vedení rozcviček	4.-5.
TV-5-1-09 - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření, evidence a porovnávání výkonů - základní pohybové testy	4.-5.
TV-5-1-10 - orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	- informační zdroje o sportu a pohybu - soutěže, sportovci	4.-5.
I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- zaznamená graficky režim dne, struktura volného času, etapy života jednice	4.-5.
I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	- schémata, tabulky, grafy	4.-5.
I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	- orientuje se v základních programech a aplikacích	4.-5.
TV-9-1-01 - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účinkem	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sporty - regenerace organismu - zdravotně zaměřená cvičení – kompenzační, vyrovnávací	6.-9.
ZTV-9-1-01 - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních	- soustředění a vědomá	

oslabení	kontrola při cvičení	
ZTV-9-1-02 - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení		
TV-9-1-02 - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- kondiční programy - manipulace se zatížením - znalost svého zdravotního oslabení	6.-9.
ZTV-9-1-03 - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- znalost nevhodných cvičení a činností	
TV-9-1-03 - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- příprava na pohybovou činnost – rozcvičení - strečink	6.-9.
TV-9-1-04 - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- vliv drog a škodlivých látek na zdraví - dopink ve sportu	6.-9.
TV-9-1-05 - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- bezpečnost na sportovištích a při sportovních aktivitách – gymnastika, atletika, cyklistika, turistika, lyžování, sjíždění řeky - první pomoc, improvizované ošetření a odsun raněného	6.-9.
TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- netradiční pohybové hry - gymnastika – cvičení s náčiním a na náradí, přeskoky - atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky a do výšky, vrh koulí - sportovní hry – fotbal, florbal, základy basketbalu - turistika a pobyt v přírodě – přežití v přírodě, orientace, stanování, zajištění potravy, vody a základy ohňů	6.-9.

	<ul style="list-style-type: none"> - přesun v terénu, táboření, ochrana přírody - lyžování – běžecské lyžování, sjezdové lyžování, jízda na vleku (lyžařský výcvik) - vodácký výcvik (kánoe, raft) - účast na reprezentujících soutěžích 	
TV-9-2-02 - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> - sebereflexe a sebehodnocení, zpětná vazba - správná technika provedení 	6.-9.
TV-9-3-01 - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví, gesta a signály a jejich aplikace při jednotlivých činnostech - výměna rolí 	6.-9.
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	<ul style="list-style-type: none"> - historie a současnost sportu (soutěže, sportovci) - fair play 	6.-9.
TV-9-3-03 - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce při sportovních činnostech - účinná komunikace - dodržování dohodnutých pravidel - znalost pravidel jednotlivých sportovních her - zásady jednání a chování jednotlivých rolí 	6.-9.
TV-9-3-04 - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
TV-9-3-06 - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	<ul style="list-style-type: none"> - organizace a výběr prostoru a pohybových činností - osvojení si role organizátora, rozhodčího, zapisovatele 	6.-9.
TV-9-3-05 - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony; eviduje je a vyhodnotí	<ul style="list-style-type: none"> - měření, evidence, vyhodnocování a prezentace výkonů 	6.-9.
TV-9-3-07 - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
 Jihlava, Dělnická 1
 ŠVP Škola, cesta pro život

<p>I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p>	<p>- práce dle návodu, pracovního postupu</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p>	<p>- práce s grafy (výsledková listina)</p>	<p>6.-9.</p>
<p>I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p>	<p>- praktické ukázky postupů s elektronickými pomůckami do TV</p>	<p>6.-9.</p>

5.20   Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
              Vzdělávací obor (předmět):   **Pracovní činnosti**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu žák získává pracovní návyky a základní zkušenosti z různých oborů lidské činnosti což přispívá k vytváření jeho životní a profesní orientace. Žák přichází do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Na 1. stupni jsou do vyučovacího předmětu zařazeny čtyři tématické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

Na 2. stupni jsou do vyučovacího předmětu zařazeny tři tématické okruhy: Práce s technickými materiály, Design a konstruování a Svět práce.

Tématický okruh Svět práce je z důvodu časté zkušenosti s žáky končícími povinnou školní docházkou v 7. ročníku zařazen již od tohoto ročníku.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 5 hodin týdně na 1. stupni a 5 hodin týdně na 2. stupni, vyučuje se ve všech ročnících. Na 2. stupni jsme posílili časovou dotaci pro vyučovací předmět z disponibilní časové dotace o 2 hodiny.

Výuka probíhá ve třídách, v dílně bez rozlišení ročníků (rozlišují se pouze žáci 1. a 2. stupně) se zaměřením na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků. Při výuce se využívají různé materiály, přístroje, nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k vyhledávání a třídění informací; orientaci v technické dokumentaci, nákresech a plánech; k poznávání různých druhů materiálů; orientovat se v problematice volby povolání (střední školy, profese apod.)
- rozvíjí u žáka motorické dovednosti; zájem o pěstování rostlin; o zdravou výživu
- nabízí různé druhy činností, využívá modelové situace

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k plánování činnosti; k volbě vhodných postupů při řešení úkolů; k rozpoznání rizikových situací a hledání řešení; ke hledání originálních řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáka k souvislému vyjadřování; ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu (žádost o místo, životopis, přijímací pohovor); ke vhodné argumentaci v diskusi; k prezentaci vlastních výtvorů

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k účinné spolupráci; k vytváření a dodržování dohodnutých pravidel; k pomoci spolužákům; k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- vede žáka k získávání a upevňování pracovních návyků; k orientaci v pracovně-právních vztazích; k dodržování zásad slušného chování; k uvědomování si a dodržování svých práv a povinností

Kompetence pracovní

- vede žáka k využívání získaných vědomostí a dovedností v situacích běžného života; k dovednosti ovládat jednoduché nástroje a přístroje; k dovednosti pracovat podle návodu; k dodržování zásad bezpečnosti při pracovních činnostech

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	
Očekávané výstupy		
Žák:		
ČSP-3-1-01 - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, folie, ...) - aranžování, vytvoření jednoduchého výrobku - jednoduché pracovní pomůcky a nástroje	1.-3.
ČSP-3-1-02 - pracuje podle slovního návodu a předlohy	- jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce	1.-3.
ČSP-3-2-01 - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- práce se stavebnicí - sestavování modelů a tvarů - práce s návodem a předlohou	1.-3.
ČSP-3-3-01 - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - vycházky do přírody	1.-3.
ČSP-3-3-02 - pečuje o nenáročné rostliny	- pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen - práce na školním pozemku	1.-3.
ČSP-3-4-01 - připraví tabuli pro jednoduché stolování	- jednoduchá úprava stolu - pomůcky pro stolování	1.-3.
ČSP-3-4-02 - chová se vhodně při stolování	- pravidla správného stolování	1.-3.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

	- modelové situace	
ČSP-5-1-01 - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- práce s různými materiály (dřevo, kov, plasty, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát,...) - postupy při opracování	4.-5.
ČSP-5-1-03 - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- rozlišení, pojmenování, funkce a využití pracovních pomůcek	
ČSP-5-1-02 - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- lidové zvyky, tradice, řemesla - muzeum	4.-5.
ČSP-5-1-04 - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- organizace pracovního místa a samotné práce - udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy při přípravě pokrmů, umývá a uklízí nádobí	4.-5.
ČSP-5-2-03 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- zásady bezpečnosti při práci s jednotlivými materiály a jednotlivými pracovními pomůckami, nářadím a spotřebiči	
ČSP-5-4-04 - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- první pomoc při úrazu - rostliny způsobující alergie, jedovaté rostliny, rostliny jako drogy	
ČSP-5-2-01 - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- jednoduché pracovní postupy - práce se stavebnicí podle předlohy - sestavování modelů	4.-5.
ČSP-5-2-02 - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- orientace v pracovním návodu, předloze, náčrtu	4.-5.
ČSP-5-3-01 - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- půda a její zpracování - výživa rostlin - pěstování pokojových rostlin a okrasných rostlin (dle ročního období)	4.-5.
ČSP-5-3-02 - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- péče o keře	
ČSP-5-3-03 - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- rozlišení, pojmenování, funkce a využití pomůcek, nástrojů a náčiní	4.-5.
ČSP-5-3-04	- první pomoc	

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- pravidla bezpečnosti při práci	4.-5.
ČSP-5-4-01 - orientuje se v základním vybavení kuchyně	- praktické rozeznávání základního nádobí, pomůcek, přístrojů	4.-5.
ČSP-5-4-02 - připraví samostatně jednoduchý pokrm	- nákup a zpracování potravin podle jednoduchého návodu studené i teplé kuchyně	4.-5.
ČSP-5-4-03 - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- úprava stolu - využívání vhodného nádobí - zásady společenského chování u jídla	4.-5.
I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- pracovní postup	4.-5.
ČSP-9-1-01 - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- tvoření jednoduchých výrobků (výběr materiálu, vhodných pomůcek a nástrojů) na základě znalosti vlastností a užití různých druhů materiálů - nácvik jednoduchých pracovních operací a postupů - organizace práce, řazení činností	6.-9.
ČSP-9-1-02 - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem pracovních nástrojů a náradí		
ČSP-9-1-03 - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost		
ČSP-9-1-05 - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu	- zásady bezpečnosti a dodržování hygieny při práci - ukládání a ošetřování pomůcek a nástrojů - úklid pracovního místa - první pomoc při úrazu	6.-9.
ČSP-9-2-04 - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu		
ČSP-9-1-04 - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- orientace v jednoduché technické dokumentaci - tvoření náčrtů a návrhů výrobku a práce podle nich	6.-9.
ČSP-9-2-01 - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	- sestavování modelů s využitím různého materiálu (př. papír, karton, plast, kov, dřevo)	6.-9.

<p>ČSP-9-2-02 - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicí - konstrukční prvky 	
<p>ČSP-9-2-03 - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s jednoduchými předměty a zařízeními 	6.-9.
<p>ČSP-9-8-01 - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povolání a jejich pracovní náplň - náplň učebních oborů - druhy škol zaměřených na přípravu na budoucí povolání v regionu - přijímací řízení - kvalifikační požadavky - základní práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele 	7.-9.
<p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebehodnocení (osobní cíle, zdravotní stav) - volba profesní orientace 	7.-9.
<p>ČSP-9-8-03 - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - návštěva ÚP - návštěva SŠ - informační letáky, www stránky - aktivní spolupráce s výchovným radcem 	7.-9.
<p>ČSP-9-8-04 - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - modelové situace na nácvik přijímacího pohovoru - možnosti při hledání zaměstnání (ÚP, www stránky, osobní návštěva, žádost o zaměstnání) - strukturovaný životopis, motivační dopis 	7.-9.
<p>I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s roboty 	7.-9.
<p>I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce dle návodů, stavebnice (lego, merkur, videonávod) 	7.-9.
<p>I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s elektronickou stavebnicí - správné zapojení elektrozařízení a jeho 	

algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	spárování s ostatními zařízeními - práce s návody, hledání chybných kroků - vytváření obrázků podle souřadnic	7.-9.
---	---	-------

5.21	Vzdělávací oblast: Vzdělávací obor (předmět):	Průřezová témata Sociální dovednosti
-------------	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu žák získává vědomosti a dovednosti potřebné pro svůj osobnostní a sociální rozvoj. Učíme ho poznávat a korigovat své emoce a chování, navazovat mezilidské vztahy, účinně komunikovat a spolupracovat; rozlišovat a orientovat se v rizikových a problémových situacích a umět takové situace zvládat s ohledem na ochranu svého duševního a tělesného zdraví, i zdraví ostatních. Vedeme žáky k osvojení si dovednosti sebehodnocení a hodnocení spolužáků, respektovat názor a dílo druhého, požádat o pomoc a také ji poskytnout; určit si cíle a přijímat opatření, které povedou k jejich dosažení.

Tento předmět je zařazen do vzdělávání s ohledem na potřeby našich žáků – orientovat se v sobě a běžných životních situacích. Je tvořen obsahem průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Získané dovednosti žák využívá ve všech vzdělávacích oblastech.

Vyučovací předmět je povinný, má časovou dotaci 5 hodin týdně na 1. stupni (5 hodin z disponibilní časové dotace) a 4 hodiny týdně na 2. stupni (4 hodiny z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá ve třídách a prostorech domova bez rozlišení ročníků (rozlišují se pouze žáci 1. a 2. stupně) se zaměřením na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků. K realizaci využíváme především prostředků využívajících práci ve skupinách, např. skupinové kruhy, projekty, dramatizace.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k poznávání svých charakterových vlastností; k porozumění sobě samému; k procvičování paměti, pozornosti a sluchové diferenciaci řeči; k plánování budoucnosti; k vyhledávání a propojování informací
- využívá různé metody a formy práce

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k rozpoznání problémových a rizikových situací; k porozumění a vyhodnocení těchto situací a jejich zvládnutí s ohledem na svůj duševní a fyzický vývoj
- nabízí žákům pomoc a radu při řešení problémových situací

Kompetence komunikativní

- vede žáka k pojmenování a vyjádření pocitů, nálad a myšlenek; k účinné komunikaci; k respektování a přijímání názorů ostatních; k věcné diskusi o tématech; k propojování zrakových, sluchových a jiných vjemů

Kompetence sociální a personální

- vede žáka ke spolupráci; k pomoci ostatním; k poskytnutí rady na základě vlastních zkušeností; k náhledu na své chování; k odmítání násilného chování; k sebehodnocení a hodnocení činností ostatních

Kompetence občanské

- vede žáka k dodržování práv a povinností; k přijímání zodpovědnosti za své chování

Kompetence pracovní

- vede žáka k dovednosti aplikovat získané poznatky v situacích běžného života

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Průřezová témata	Sociální dovednosti (povinný vyučovací předmět)	
Očekávané výstupy		
Žák:		
- rozlišuje počet slov ve větě, rozkládá slova na slabiky, určuje první hlásku předříkaných slov	- soubor slov a textů pro rozvoj sluchové diference řeči	1.-5.
- cíleně rozvíjí svou slovní zásobu	- slovní kopaná	1.-5.
- rozlišuje délku samohlásek	- soubor slov a textů pro sluchovou diferenciaci délky samohlásek	1.-5.
- rozlišuje měkké a tvrdé slabiky	- soubor slov a textů pro sluchovou diferenciaci měkkých a tvrdých slabik	1.-5.
- alespoň krátkodobě zaměří a udrží pozornost	- hry a cvičení na rozvoj koncentrace pozornosti	1.-5.
- aktivně se účastní her na rozvoj paměti	- hry a cvičení na rozvoj paměti	1.-5.
- pojmenuje problém, zápletku	- texty (příběhy), obrázky z časopisů, popř. jiné literatury	1.- 5.
- převypráví čtený nebo slyšený příběh, doplní chybějící část v textu, dotvoří dle vlastní fantazie nedokončený příběh	- texty (příběhy) z literatury	4.- 5.
- pojmenovává základní lidské charakteristiky, vede dialog o kladných a záporných povahových vlastnostech, podává základní informace o sobě a o své rodině, diskutuje o svých povaze	- člověk a jeho fyzická a psychická stránka	4.-5.
- přijímá zpětné vazby z okolí, které se vyjadřují k jeho osobě, přijímá kritiku od okolí a je schopný alespoň částečně reagovat na tuto kritiku klidně	- vedení dialogu - vyjadřování svých názorů a postojů	6.-9.

- klidnou a slušnou formou předá kritické připomínky svému okolí		
- sebekriticky hodnotí své základní povahové vlastnosti, pojmenovává své základní emoce a učí se různým technikám sebeovládání	- náhled na sebe sama, reflexe vlastního prožívání	6.-9.
- pojmenuje svoje přání do budoucna, vyhodnocuje možnosti plánování budoucnosti, stanovuje si jednotlivé kroky v rámci osobního rozvoje	- plánování budoucnosti	6.-9.
- plánuje si a organizuje svůj volný čas, diskutuje o možnostech trávení volného času a plánuje přípravu na vyučování	- organizace volného času, postoj k povinnostem	6.-9.
- orientuje se v možnostech přípravy na budoucí povolání	- příprava na budoucí povolání	6.-9.
- vyhodnotí, které životní situace jsou pro něho stresové, orientuje se v možnostech zvládnutí stresových situací, umí řešit náročnou životní situaci, popř. umí požádat o pomoc	- stres a jeho zvládnutí, reflexe vlastního prožívání, náročná životní situace	6.-9.
- snaží se na základě dialogu porozumět sobě samému a svým projevům, své myšlenky, názory a prožitky vyjadřuje formou výtvarných a dramatických výstupů a následně je prožívá.	- prvky arteterapie a dramaterapie, hraní scének, výtvarné techniky	6.-9.
- poznává jiné lidi, uvědomuje si odlišnosti mezi nimi a pokouší se pochopit jejich jednání	- člověk ve společnosti	6.-9.
- diskutuje o nutnosti tolerance mezi lidmi, orientuje se v problematice rasismu, přispívá k vytváření dobrých vztahů v kolektivu	- člověk v malé sociální skupině	6.-9.
- alespoň částečně se orientuje v tématu „společenské a právní normy“, diskutuje na téma lidská práva a povinnosti	- společenské a právní normy	6.-9.
- vede monolog na dané téma, používá verbální i neverbální sdělovací prostředky, umí vést dialog	- řečová cvičení	6.-9.
- pokouší se o různé formy a druhy komunikace, formou nácviku se učí zvládnout efektivní strategie komunikace a zároveň má náhled na neefektivní strategie komunikace, které sám používá	- pantomima, dramatické scénky, interview, nácvik komunikačních technik	6.-9.
- účastní se společných skupinových aktivit, respektuje pravidla pro	- skupinová práce, role ve skupině, tvorba pravidel	6.-9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

skupinovou kooperaci, přijímá skupinová pravidla a normy		
- prožívá pocity prohry/úspěchu při soutěžních aktivitách	- společenské hry a jiné soutěžní aktivity	6.-9.
- rozhoduje se při řešení běžných i náročných životních situací, je schopný zpětně hodnotit důsledky svých rozhodnutí, pokouší se ze svých špatných rozhodnutí poučit	- náročné životní situace, osobní zkušenosti žáků	6.-9.
- diskutuje o základních lidských hodnotách, sestaví svůj žebříček hodnot	- hodnoty	6.-9.
- seznamuje se s eticky problematickými situace všedního dne, diskutuje o nich	- texty z literatury, časopisů a z novin	6.-9.
- diskutuje o sociálně patologických jevech a o škodlivém způsobu života, sebekriticky hodnotí vlastní zkušenosti s těmito jevy a zaujímá stanovisko k případnému vlastnímu škodlivému způsobu chování	- informační letáky k sociálně patologickým jevům (šikana, trestná činnost, záškoláctví, rasismus, drogová problematika)	6.-9.
- získává informace o opatřeních ukládaných soudem pro mladistvé	- informační letáky z probační a mediační služby, exkurze	6.-9.

5.22	Vzdělávací oblast: Vzdělávací obor (předmět):	Průřezová témata Výchova k porozumění
-------------	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata: výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova. V tomto předmětu žák pozná kulturu jiných národů a mentalitu žáků z různých etnických menšin. Učí se přijímat sám sebe jako součást společnosti, vnímal Evropu a svět v širších souvislostech (multikulturalita, sociální a rasové problémy, ochrana životního prostředí aj.), získává dovednost prezentovat výsledky své činnosti. Tento předmět je zařazen do vzdělávání s ohledem na specifika naší školy, kdy jsou k nám žáci umisťováni v průběhu celého školního roku a někdy pouze na krátkou dobu. Získané dovednosti žák využívá ve všech vzdělávacích oblastech.

Vyučovací předmět je povinný, má časovou dotaci 1 hodinu týdně na 1. stupni (4. ročník) a 4 hodiny týdně na 2. stupni (6. – 9. ročník).

Výuka probíhá ve třídách, v prostorech domova a v terénu bez rozlišení ročníků (rozlišují se pouze žáci 1. a 2. stupně) se zaměřením na individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků. K realizaci využíváme především prostředků využívajících práci ve skupinách, besedy, projekty, přípravu kulturního programu na Dny otevřených dveří.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

K rozvoji klíčových kompetencí žáka užívá učitel tyto strategie:

Kompetence k učení

- vede žáka k vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací; k poznávání jiných kulturních hodnot; k objevování historických souvislostí; k uvědomění si principů demokracie; k vnímání ČR jako člena širšího společenství

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k poznávání a pojmenovávání problémů spojených s globalizací, multikulturním světem, ekologií; k odhalování vzájemných souvislostí; k hledání řešení těchto problémů; k uvědomění si síly mediálních sdělení a jejich vliv na člověka a společnost

Kompetence komunikativní

- vede žáka ke komunikaci o tématech; k souvislému a věcnému písemnému i mluvenému projevu; k vyjadřování vlastního názoru, myšlenek a návrhů; k uvádění vhodných argumentů; k naslouchání

Kompetence sociální a personální

- vede žáka k přijetí lidí s odlišností; ke netoleranci diskriminace a rasových projevů; k uvědomění si sebe samého jako člena společenství

Kompetence občanské

- vede žáka k zodpovědnému chování k přírodě; k sociálnímu cítění

Kompetence pracovní

- vede žáka k využívání získaných vědomostí v běžném životě; k propojení poznatků do ostatních vzdělávacích oblastí

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, využívání, interpretaci a zaznamenávání dat, popsání problému a návrhu řešení s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Ročník
Průřezová témata	Výchova k porozumění (povinný vyučovací předmět)	
Očekávané výstupy		
Žák:		
<p>MV - si uvědomuje jedinečnost každého člověka, posuzuje soužití lidí, uvědomuje si důležitost tolerance mezi lidmi</p>	- vztahy v rodině, ve vrstevnické skupině, ve škole a jiných společenstvích - lidé v různých sociálních skupinách - solidarita, pomoc potřebným (organizace) - lidé a lidské vztahy	2. - 3.
- rozlišuje postavení člověka v rodině, ve vrstevnických skupinách a v práci		
- si uvědomuje důležitost principu slušného chování mezi lidmi, chápe pojem empatie, lidská solidarita, svým chováním přispívá k vytváření dobrých vztahů v kolektivu		
<p>MV - objasňuje problematiku etnických skupin a kultur, na příkladech uvádí konkrétní příklady jejich životního stylu, odlišného myšlení a kultury</p>	- etnikum, etnické skupiny (životní styl, hodnoty, kultura) - rasová problematika, xenofobie, nacionalismus	2. - 3.
- si uvědomuje postavení národnostních menšin žijících v české a evropské společnosti		
- diskutuje o problematice rasové nesnášenlivosti, vytváří si na tento problém vlastní názor, odsuzuje vžité stereotypy a předsudky týkající se různých etnických menšin		
<p>MV - objasní pojem multikulturalita, vyloží podstatu důležitosti komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních</p>	- multikulturalita - multikulturní prostředí	2. - 3.

skupin , chápe význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění		
VDO - si uvědomuje a objasňuje na příkladech práva a povinnosti občanů, uvědomuje si zodpovědnost lidí za jejich činy	- občan a občanská společnost (práva a povinnosti občanů, právní systém, právní vědomí) - slušné chování, etické normy - nácvik pomocí modelových situací - minority – kulturní tradice, zvyky, hodnoty	2. - 3.
- si uvědomuje své chování vůči společnosti a pokouší se uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		
- na příkladech vyloží potřebu tolerance mezi lidmi, respektuje jejich odlišnosti, má náhled na principy soužití s minoritami.		
VDO - si uvědomuje a objasňuje na příkladech práva a povinnosti občanů, uvědomuje si zodpovědnost lidí za jejich činy	- občan a občanská společnost (práva a povinnosti občanů, právní systém, právní vědomí) - slušné chování, etické normy - nácvik pomocí modelových situací - minority – kulturní tradice, zvyky, hodnoty	6. - 9.
- si uvědomuje své chování vůči společnosti a pokouší se uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		
- na příkladech vyloží potřebu tolerance mezi lidmi, respektuje jejich odlišnosti, má náhled na principy soužití s minoritami.		
VDO - dokáže vysvětlit princip volebních systémů a demokratických voleb, objasní princip komunálních, krajských a parlamentních voleb	- volby, volební systémy - předvolební kampaň - politické strany, představitelé	6. - 9.
VDO - rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich charakteristické znaky	- státní zřízení (charakteristické znaky, konkrétní příklady)	6. - 9.
VDO - objasní podstatu Ústavy jako základního zákona země	- Ústava - právní řád ČR Listina základních práv a svobod	6. - 9.
- si uvědomuje důležitost listiny základních práv a svobod, dokáže její smysl vysvětlit		
VDO - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí	- stát , státní moc - soudy, PČR, PM, Probační a mediační služba	6. - 9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

<p>VDO - vyloží podstatu fungování obcí jako základních jednotek samosprávy státu - rozumí principu spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - státní správa a samospráva - škola a společnost - obec jako zřizovatel školy - spolupráce školy a dalších orgánů státní správy 	6. - 9.
<p>VDO - se seznamuje s různými druhy společenských organizací a hnutí, diskutuje o jejich smyslu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - společenské organizace, hnutí, zájmové skupiny 	6. - 9.
<p>VDO - objasní pojmy demokracie, právo, morálka, spravedlnost - chápe princip demokracie, objasní pojmy diktatura a anarchie - si uvědomuje různé způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - demokracie - demokratické - principy státu - anarchie - diktatura - konkrétní příklady - demokratické principy ve škole 	6. - 9.
<p>EG - diskutuje o významu Evropy v celosvětovém měřítku, uvědomuje si historii, vysvětluje na příkladech vliv Evropanů na dění ve světě - se zajímá o život lidí v jiných evropských státech, uvědomuje si kulturní odlišnosti i jiný životní styl. Není lhostejný k problémům jiných Evropanů - se seznamuje se životem dětí v jiných evropských státech, uvědomuje si jejich problémy a chápe význam fungování mezinárodních organizací určených na pomoc dětem - aktivně rozšiřuje své znalosti o Evropě, pojmenuje nejdůležitější evropské státy, orientuje se v základních historických údajích, vyloží podstatu klíčových mezníků evropské historie - vyloží podstatu Evropské Unie, popíše vliv začlenění ČR do EU - zná státní a evropské symboly, orientuje se v oblasti nejdůležitějších institucí Evropské Unie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa v historických souvislostech - Evropské státy (kulturní, sociální a hospodářské podmínky a problémy), vzájemné historické vazby - mezinárodní organizace zaměřené na pomoc dětem - Evropská unie – vznik, symboly, instituce - ČR jako člen EU 	6. - 9.
<p>EG - diskutuje o některých aktuálních globálních projevech současnosti, vyjadřuje na ně svůj názor. Orientuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace - problémy globálního světa (světové příklady) - mezinárodní terorismus 	6. - 9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
Jihlava, Dělnická 1
ŠVP Škola, cesta pro život

se v tématu mezinárodního terorismu a zaujme k němu vlastní postoj.		
- uvede příklady některých projevů globalizace		
MV - si uvědomuje jedinečnost každého člověka, posuzuje soužití lidí, uvědomuje si důležitost tolerance mezi lidmi - rozlišuje postavení člověka v rodině, ve vrstevnických skupinách a v práci	- vztahy v rodině, ve vrstevnické skupině, ve škole a jiných společenstvích - lidé v různých sociálních skupinách - solidarita, pomoc potřebným (organizace) - lidé a lidské vztahy	6. - 9.
- si uvědomuje důležitost principu slušného chování mezi lidmi, chápe pojem empatie, lidská solidarita, svým chováním přispívá k vytváření dobrých vztahů v kolektivu		
MV - objasňuje problematiku etnických skupin a kultur, na příkladech uvádí konkrétní příklady jejich životního stylu, odlišného myšlení a kultury	- etnikum, etnické skupiny (životní styl, hodnoty, kultura) - rasová problematika, xenofobie, nacionalismus	6. - 9.
- si uvědomuje postavení národnostních menšin žijících v české a evropské společnosti		
- diskutuje o problematice rasové nesnášenlivosti, vytváří si na tento problém vlastní názor, odsuzuje vžité stereotypy a předsudky týkající se různých etnických menšin		
MV - objasní pojem multikulturalita, vyloží podstatu důležitosti komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, chápe význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	- multikulturalita - multikulturní prostředí	6. - 9.
MV - chápe a objasní pojem diskriminace, vyloží její podstatu a s pomocí médií je schopný uvést aktuální případy diskriminace	- diskriminace (rasová, pohlaví, ...) - pozitivní diskriminace - konkrétní příklady	6. - 9.
EV - objasní pojem ekosystémy a jejich funkce, umělý ekosystém a jeho funkce	- ekosystémy, jejich funkce pro život - základní podmínky života na zemi	6. - 9.
- vyloží podstatu základních podmínek života na zemi, objasňuje význam lesů,	- koloběh vody v přírodě - vliv člověka na životní	

<p>polí, vodních zdrojů, tropických deštných pralesů a zdůrazňuje důležitost ochrany životního prostředí</p> <p>- chápe význam zemědělství pro člověka, vysvětlí pojem ekologické zemědělství</p> <p>- diskutuje o vlivu prostředí na naše zdraví, zdůrazňuje význam ochrany přírody a jejích zdrojů, chápe a objasní pojem ekologie</p> <p>- se alespoň částečně orientuje v nabídce neznámějších ekologických organizací, programů a akcí</p> <p>- vyhodnotí vliv dopravy a průmyslu na životní prostředí, uvědomuje si význam správného hospodaření s odpady, propaguje třídění odpadů</p>	<p>prostředí (průmysl), ekologické katastrofy</p> <p>- ohrožené rostliny a živočichové</p> <p>- ekologické zemědělství, ekofarma</p> <p>- ochrana životního prostředí, ekologické organizace a jejich činnost</p> <p>- zásady třídění odpadů</p> <p>- průmysl</p>	
<p>MEV</p> <p>- objasní pojem média, vysvětlí organizaci a postavení médií ve společnosti, zná způsoby financování médií, je si vědom vlivu médií na populaci</p>	<p>- druhy médií, základy financování</p> <p>- vliv mediálních sdělení na společnost</p>	6. - 9.
<p>MEV</p> <p>- se orientuje a v jednotlivých typech mediálního sdělování informací, chápe jejich rozdílnost a funkci, dokáže rozlišit sdělení informativní od sdělení zábavního či reklamního charakteru, vytváří si svůj vlastní názor na tato sdělení</p> <p>- zaujímá kritický postoj k jednotlivým mediálním sdělením, dokáže prezentovat svůj názor na informace získané z médií, uvědomuje si vliv médií na každodenní život jednotlivce</p> <p>- identifikuje společensky významné hodnoty v mediálním sdělení, je si vědom různorodosti mediálního sdělení a vlastní sociální zkušenosti</p> <p>- diskutuje o roli médií v politickém a kulturním dění a o jejich vlivu. Uvede příklady</p>	<p>- druhy mediálních sdělení podle obsahu (konkrétně k přiřazením jednotlivých televizních pořadů)</p> <p>- vliv médií na člověka</p> <p>- hodnoty předávané mediálním sdělením</p> <p>- média v politice a kultuře</p>	6. - 9.
<p>MEV</p> <p>- chápe uspořádání sdělení ve zpravodajství a principy jeho sestavování, dokáže analyzovat výběr slov a záběrů ve sdělení, chápe celou podstatu a cíl zpravodajství</p>	<p>- uspořádání zpravodajství, principy sestavování</p> <p>- praktický rozbor ukázek</p>	6. - 9.

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola,
 Jihlava, Dělnická 1
 ŠVP Škola, cesta pro život

<p>MEV - dokáže vytvořit vlastní mediální sdělení, uplatňuje různé výrazové prostředky, dokáže podat přehled základních technologických možností při vytváření mediálního sdělení</p>	<p>- tvorba mediálního sdělení (videonahrávka na určité téma) – plánování, příprava, realizace, vyhodnocení - práce v realizačním týmu</p>	<p>6. - 9.</p>
<p>- se v rámci týmové spolupráce realizuje při vytváření výstupů a prezentací z projektových dnů a jiných akcí</p>		

Zkratky:

VDO – výchova demokratického občana

EG - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MV – multikulturní výchova

EV – enviromentální výchova

MEV – mediální výchova

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků tvoří nedílnou součást výchovně vzdělávacího procesu. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu o tom, jak pracuje (co umí, zná, dovede aplikovat apod.). Žák musí vědět, co bude učitel hodnotit, tzn. co je cílem výuky. Součástí hodnocení žáka je také návod a motivace od učitele, jak má žák postupovat, aby odstranil nedostatky.

Při hodnocení žáka učitel

- ✓ přihlíží k individuálním vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka
- ✓ systematicky zaznamenává hodnotící informace (známky, body, práce, výrobky,...)
- ✓ hodnocení provádí tak, aby nenarušil sebedůvěru žáka a nesnižoval jeho důstojnost
- ✓ hodnotí žáka srozumitelně, podle jasně daných kritérií
- ✓ přistoupí k hodnocení až po dostatečném procvičení učiva
- ✓ věnuje zvýšenou péči žákovi, který nebyl úspěšný a umožní mu si hodnocení opravit
- ✓ do hodnocení zapojuje pochvalu a slovní ocenění jako důležitý prvek v motivaci žáka

Program rozvoje osobnosti dítěte

Do měsíce od příchodu žáka do školy pro něj zpracuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli jednotlivých předmětů program rozvoje osobnosti dítěte (dále jen PROD). PROD je součástí pedagogické dokumentace o dítěti, na jeho tvorbě se podílí učitelé i vychovatelé. Učitelé se zaměřují na kompetence jednotlivých žáků a stanovují dílčí cíle k jejich osvojení. Plnění PROD u se písemně hodnotí v pololetních cyklech. PROD je součástí školní dokumentace žáka a může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. Je uložen u speciálního pedagoga - etopeda domova.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Jako podklad pro hodnocení žáka slouží klasifikace, kterou vedou učitelé jednotlivých předmětů systematicky celý školní rok. Učitelé jsou povinni napsat s žáky každé čtvrtletí velkou písemnou práci ze všech předmětů (mimo výchov, volitelných a nepovinných předmětů). Četnost „malých písemných prací, diktátů, pětiminutovek apod.“ je na zvážení každého učitele. Při hodnocení žáka v každém čtvrtletí ale musí mít k dispozici nejméně 4 známky u každého žáka z daného předmětu. Zohlednění při výuce a klasifikaci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami je zaznamenáno v IVP. Velké (čtvrtletní) písemné práce jsou učitelé povinni archivovat do konce každého školního roku. Pokud bude žák osvobozen od písemného zkoušení musí být toto uvedeno v IVP.

Kritéria pro hodnocení prospěchu žáků

Žáci jsou ve všech ročnících hodnoceni známkami. U žáka se specifickými vzdělávacími potřebami může ředitel rozhodnout, že žák bude hodnocen slovně. Zvláště v případech, kdy použitím klasifikačního stupně nelze dostatečně posoudit výsledky vzdělávání žáka v jejich vývoji a souvislosti, které ovlivňují jeho výkon. Při slovním hodnocení žáka na vysvědčení učitel postupuje tak, aby byla

zřejmá úroveň vzdělání žáka (v porovnání s odpovídajícím klasifikačním stupněm). Dále musí obsahovat posouzení výsledků vzdělávání v jejich vývoji a souvislosti, které ovlivňují výkon žáka, naznačení jeho dalšího rozvoje a doporučení, jak předcházet neúspěchům a jak je překonávat. To, že bude žák na vysvědčení hodnocen slovně musí být zaznamenáno v IVP.

Při hodnocení žáka učitel hodnotí:

- ✓ rozsah získaných znalostí a dovedností
- ✓ aplikaci osvojených znalostí a dovedností při řešení úloh
- ✓ míru dovednosti vyhledávat, třídít a zpracovávat informace
- ✓ používání pomůcek
- ✓ komunikační dovednosti
- ✓ míru samostatnosti
- ✓ dovednost spolupráce
- ✓ zapojení do činnosti, snahu, přístup žáka ke vzdělávání

Stupeň 1 – výborný

Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje žák při řešení teoretických i praktických úloh správně a samostatně. Při řešení správně používá pomůcky, pochopí a analyzuje problém, třídí údaje. V ústním a písemném projevu se vyjadřuje věcně správně, výstižně, souvisle a přehledně. Samostatně pracuje s učebním textem. Aktivně se zapojuje do činnosti, je tvořivý. Rozsah zadání splní, pracuje na úkolech navíc.

Stupeň 2 – chvalitebný

Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje žák při řešení teoretických i praktických úloh s drobnými nedostatky. Při řešení používá pomůcky. Problém pochopí a analyzuje samostatně po předešlém návodu učitele. V ústním a písemném projevu má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti, vyjadřuje se souvisle a přehledně. S učebním textem pracuje s mírnou podporou. Převážně aktivně se zapojuje do činnosti. Rozsah zadání splní s drobnými nedostatky nebo s mírnou podporou.

Stupeň 3 – dobrý

Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje žák při řešení teoretických i praktických úloh s většími nedostatky. Používá pomůcky při řešení úloh, analyzuje a pochopí problém, třídí údaje a pracuje s učebním textem s významnější dopomocí učitele. V ústním a písemném projevu se vyjadřuje ne vždy správně a přesně, obtížněji formuluje. Do činnosti se často zapojuje až po motivaci či výzvě učitele, je méně samostatný. Rozsah zadání splní s většími nedostatky nebo s výraznější podporou učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák ovládá pouze základní poznatky a dovednosti. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje žák při řešení teoretických i praktických úloh s výraznými nedostatky. Používá pomůcky při řešení úloh, analyzuje a pochopí problém, třídí údaje a pracuje s učebním textem s výraznou a pravidelnou dopomocí učitele. V ústním a písemném projevu se vyjadřuje se značnými obtížemi, nepřesně, příliš nechápe souvislosti. Při činnosti je převážně pasivní, nesamostatný. Rozsah zadání splní se závažnými nedostatky a pravidelnou podporou učitele.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák neovládá ani základní poznatky a dovednosti. Používat pomůcky při řešení úloh, třídit údaje, pochopit problém a pracovat s učebním textem není schopen ani s dopomocí učitele. Ústní ani písemný projev neodpovídá požadavkům pro daný ročník. Při činnosti je vždy pasivní. Rozsah zadání nesplní.

Sebehodnocení

Sebehodnocení žáka probíhá při hodnocení písemných prací, v hodinách předmětu sociální dovednosti a pomocí žákovských portfolií, které si vede a zakládá sám žák. Portfolio má každý žák uloženo u svého třídního učitele, vkládá si do něj své práce, fotografie, hodnocení učitelů, diplomy apod., pomocí kterých sleduje své pokroky, jak se mu daří.

Hodnocení chování

Hodnocení chování žáka tvoří nedílnou součást činnosti učitelů. Vzhledem k dispozicím našich žáků využíváme ve škole dva druhy hodnocení chování. Jedná se o denní hodnocení, které je tvořeno souborem pravidel a nastavení jakýchsi „mantinelů“ pro děti umístěné do domova. Dále jsou žáci hodnoceni každé čtvrtletí a každé pololetí podle pravidel pro čtvrtletní hodnocení a hodnocení chování na vysvědčení (viz níže).

Denní hodnocení

Hodnocení chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou probíhá každý den podle vnitřního řádu Dětského domova se školou, střediska výchovné péče a základní školy, Jihlava, Dělnická 1.

Čtvrtletní hodnocení

Při hodnocení chování žáka v průběhu roku (1., 2., 3. a 4. čtvrtletí) učitelé předkládají návrh hodnocení chování vychovatelům nejdéle 5 dní před konáním pedagogické rady na jejímž programu je hodnocení chování žáků. Ti mají možnost se k návrhu vyjádřit. Na příslušné pedagogické radě jsou všichni pedagogičtí pracovníci s tímto návrhem seznámeni. Při předložení jiného návrhu hodnocení chování u některého žáka dojde k hlasování pedagogických pracovníků a řediteli zařízení bude ke schválení předložen ten, který získá nadpoloviční většinu hlasů. Návrh hodnocení chování jednotlivých žáků schvaluje na této pedagogické radě ředitel domova.

Při hodnocení chování žáka škola využívá těchto výchovných opatření:

a) pochvala ředitele školy nebo třídního učitele – uděluje se za aktivní plnění úkolů nad rámec školních povinností, iniciativní a samostatný přístup při plnění školních povinností, za dlouhodobou úspěšnou práci, za mimořádný projev lidskosti;

b) napomenutí třídního učitele – uděluje se za jednorázové drobné přestupky (vyrušování v hodinách, nesplnění úkolu, zapomenutí učebních pomůcek, neplnění povinností služby ve třídě, občasné vulgární vyjadřování);

c) důtka třídního učitele – uděluje se za opakované přestupky z bodu b) a dále za slovní napadání pedagogů a spolužáků, vyhrožování, jednorázové zneužití psychotropních látek, neomluvenou absenci v rozsahu 1 – 30 vyučovacích hodin;

d) důtka ředitele školy – uděluje se za opakované přestupky z bodů b) a c) a dále za ničení majetku domova a spolužáků, trestnou činnost, fyzické napadení pedagoga nebo spolužáka, šikanu, kyberšikanu, neomluvenou absenci v rozsahu 31 a více vyučovacích hodin;

Hodnocení chování na vysvědčení

Pokud je při hodnocení chování žáka v 1. nebo ve 3. čtvrtletí využito výchovné opatření napomenutí třídního učitele nebo důtka třídního učitele a žák se do konce I. nebo II. pololetí školního roku již dále nedopustí žádného přestupku a nemá neomluvenou absenci, bude na vysvědčení jeho chování hodnoceno stupněm velmi dobré.

Pokud je při hodnocení chování žáka v 1. nebo 3. čtvrtletí využito výchovné opatření důtka ředitele školy a žák se do konce I. nebo II. pololetí školního roku již dále nedopustí žádného přestupku a nemá neomluvenou absenci, bude na vysvědčení jeho chování hodnoceno stupněm uspokojivé.

Pokud je při hodnocení žáka v 1. nebo ve 3. čtvrtletí využito výchovné opatření - odst. b), c), d) podle čtvrtletního hodnocení a žák se opakovaně dopustí dalších přestupků, bude na vysvědčení hodnocen sníženým stupněm z chování a to takto:

Stupeň uspokojivé – za opakované vyrušování v hodinách, neplnění školních povinností, vulgární vyjadřování, slovní napadání pedagogů a spolužáků, vyhrožování, zneužití psychotropních látek, neomluvenou absenci v rozsahu 1 – 50 vyučovacích hodin.

Stupeň neuspokojivé – za ničení majetku domova a spolužáků, trestnou činnost, fyzické napadení pedagoga nebo spolužáka, šikanu, neomluvenou absenci v rozsahu 51 a více vyučovacích hodin.

Seznámení žáka a zákonných zástupců s hodnocením

Žák je s hodnocením průběhu a výsledku vzdělávání a svého chování seznámen den následující po dni schválení návrhu hodnocení chování ředitelkou na pedagogické radě. Seznámení provádí třídní učitelé na třídnických hodinách.

Zákonní zástupci jsou s hodnocením svých dětí seznámeni prostřednictvím písemné zprávy, kterou zpracovává speciální pedagog – etoped ve spolupráci s učiteli každé čtvrtletí.

Klasifikace

Hodnocení žáků v pololetí a na konci školního roku (vysvědčení) probíhá dle platných právních předpisů.

V Jihlavě dne 31. 8. 2022

Zpracovala: Mgr. Miroslava Florianová, DT
ředitelka DDŠ, SVP a ZŠ Jihlava